Է. ՏԱՐԻ 1876 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 11 ԱՀԵԿԱՆ 4382 — Հ. Տ. 18 ԱՊՐԻԼ 1890 — Ն. Տ. 30 ՂՊՐԻԼ 1890 — ՀԻՃՐ 11 ՌԱՄԱԶԱՆ 1307 — ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿԱԳՐ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԿՒԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Լատաքիա, Նորատունկեան Խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌وك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարի	160
» »	»	80
» »	»	40
Գաւառաց »		200
» »		100
Օտար երկիրներ		56
» »		28

Դուրս դրկուած լրագրոյ համարու մասին ոչ մէկ տեղեկութեան վրայ և խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18 ԱՊՐԻԼ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Վիլհելմ Ա. Կայսեր և Պիզմարք իշխանի օրով, սովորութիւն եղած էր զԹրանսա մատնանիշ ընել իբրեւ անհանդարտութեան կեդրոն մը, որ միշտ խօսիլ կուտար իւր վրայ։ Իսկ Գերմանիա կը ներկայացուէր իբրեւ խաղաղասէր եւրոպական պահպանողականութեան և խաղաղութեան։ Անցեալ աշնան Ֆրանսական ընտրութիւններէն և Վիլհելմ Բ. Կայսեր դահակալութենէն ի վեր, այդ երկու երկիրք իրենց դիրքերը փոխանակեցին։ Ֆրանսայի մէջ, ժողովրդային ողջմտութիւնը լուսցուց յուզիչ գրգռիչ տարրերը, մանաւանդ պուլանժէութիւնը չախչախելով, և մեծամասնութիւն տալով չափաւոր հանրապետական տարրին, զօրացուց Պ. Քառնոյի խոհեմ և հաշտարար իշխանութիւնն։ Իսկ Գերմանիոյ մէջ երիտասարդ Կայսրն, որոյ բերնէն վառվռուն մտքին մէջ մին քան զմիւսն փառաւոր խորհուրդներ գիրար կը գլեն ամեն օր, տենդոտ գործունէութիւն մը սկսաւ ցոյց տալ, որոյ առաջին ծնունդն եղաւ ժամանակիս մեծագոյն աշխարհավարին տապալումն։ Առաջ սովորութիւն էր առատուն կանուխ հարցունել իմանալ թէ «ի՞նչ եղեր է Փարիզի մէջ»։ Հիմա կը հարցունենք «ի՞նչ նորութիւն Պերլինէն»։ Ֆրանսայի կողմէ առ այժմ բնաւ երկիւղ չկայ խաղաղութեան վրդովման։ Բայց ո՞չ ոք կրնայ գուշակել թէ վաղն ի՞նչ լուր պիտի գայ Գերմանիոյ մայրաքաղաքէն։

Տարէց Կայսրերու սովորութեան հակառակ, որք անգիր օրէնք մ'ըրած են ըստ կարի քիչ խօսիլ, Գերմանիոյ նոր Կայսրն առիթ չի փախցներ իւր կարծիքներն ու գաղափարներն, իւր համակրանքն ու հակակրանքն համարձակ արտայայտելու։ Մեր հեռագրական սիւնակն ամեն օր լի է Վիլհելմ Բ.ի յայտարարութեամբք, և եթէ ուզենք, կարելի է ամեն օր քանի մը սիւնակներ ընել արտաքին լրոց բաժնին մէջ, թարգմանութեամբ երիտասարդ և կորովալից Կայսեր բաժակախօսութեամբք։

* *

Օրինակի համար, Պրէմէնի ծովեզերեայ վաճառաշահ քաղաքին իշխանութեանց կողմէ ի պատիւ իրեն տրուած հացկերոյթի մը մէջ, Վիլհելմ Բ. ճառ մը խօսեցաւ, որ պարագային համեմատ խօսուած ճառէ մը աւելի մեծ նշանակութիւն ունի, քանի որ վեհապետական պաշտօնին նը-կատմամբ իւր դաւանանքը կը պարզէ։

Ընթերցողը թող ինքնին դատէ։

«Ակէ քսան և մէկ տարի յառաջ, Պրէմէն կը գտնուէի։ Տան ամեայ պատանեակ մ'էի, և այս հոյակապ քաղաքը տեսնելու եկած էի։ Քաղաքային պալատան այս դահլիճը մտայ, որոյ իմ վրայ ըրած տպաւորութիւն երբեք միտքս չելներ։ Այն ատեն չէի գուշակեր թէ նախախնամութեան խորհրդոց մէջ որոշուած էր որ օր մը իբրեւ Գերման Կայսր Պրէմէնի քաղաքին ասպնջականութիւնը վայելեմ։ Դուք, Տէր Քաղաքապետ, հաճեցաք յիշեցնել ինչ որ իմ Տունս ըրած է Գերմանիոյ զարգացման համար։ Եթէ այն ամեն գործերը կատարելու բախտն ունեցանք, պատճառը սա է որ մեր (Հոհենցոլլերնեան) Տան մէջ աւանդութիւն մը կայ, որուն համեմատ մեք զմեզ յԱստուծոյ կարգեալ կը նկատենք, պահպանելու և բարեկեցութեան շաւղին մէջ առաջնորդելու համար այն ժողովուրդներ որոց վրայ կ'իշխենք, և անոնց նիւթական ու բարոյական շահերը պաշտպանելու համար։ Սոյն այս աւանդութեան հետեւելով իմ պապս ի գլուխ հանեց այն մեծ գործեր որով ազգային միութիւնն և Կայսրութիւնն հիմնեցան։ Ես եւս կը հաւատամ թէ իմ դերագոյն պարտաւորութիւնս է պաշտպանել, զարգացնել և կատարելագործել ինձ կտակուած Կայսրութիւնն, և ըստ այսմ կը յայտարարեմ վաճառաշահ քաղաքիս բնակչաց առջեւ թէ ձեռքս եկածը պիտի ընեմ որպէս զի քաղաքիս փառաւոր վաճառականութիւնն և գործունէութիւնն անվրդով զարգանան բարգաւաճին հանդարտութեան ու խաղաղութեան մէջ։

«Մեր մէջ ահա կը գտնուի այսօր նաւ որ մեծ գործեր կատարած է իմ պապուս հետ։ Մարեշալ Մոլթքէ ինձ հետ միացաւ ինքնաբերաբար, վերստին մեծարելու համար իմ սիրելի քաղաքս՝ զՊրէմէն։ Մեք մանաւոր համակրանք կը զգանք առեւտրական մեծ քաղաքի մը համար, և մանաւանդ Պրէմէնի համար։ Երկրին ներսերը մեծ վստահութիւն և մեծ յարգանք կ'արտայայտուին Պրէմէնի նկատմամբ, զոր կը նկատենք գերազանցապէս գերմանական քաղաքն, առևտրական վաղեմի քաղաքն որ վաղեմի աւանդութեան մը վրայ հիմնեալ վաճառականական դաս մ'ունի, և հարուստներու մարմին մը, որք ոգեւորեալ են համերաշխութեան ոգւով, որոյ նմանն հազուադէպ է տեսնել քաղաքի մը մէջ։

«Եւ ես կ'առնում սա բաժակն լի գերմանական գինւով, և կը քամեմ ի բարեկենդանութիւն և ի բարգաւաճումն Պրէմէն քաղաքին, այնու հաստատ վստահութեամբ թէ խաղաղութիւնը պիտի պահուի, և այս քաղաք պիտի կարենայ զարգանալ ազատապէս և իւր վաճառականութիւն անօրինակ ծաւալ մը պիտի ստանայ։ Կեցցէ՛ ուրեմն Պրէմէն, կեցցէ՛ իւր Մերակայտ, կեցցե՛ն իւր բնակիչք։»

Այս եւանդայից խօսքերով ո՞չ ապաքէն Վիլհելմ Բ. զՊրէմէն իբրեւ մրցակից կը ճակատեցնէր Գերմանիոյ ծովային միւս մեծագոյն քաղաքին՝ Համպուրկի դէմ, ուր Պիզմարք իշխան կ'ինչխէ գերիշխան։ Հաւանական չէ՞ միթէ որ զՊրէմէն պիտի չդողէր այս չափ եթէ կերպիւ իւրք Համպուրկցիներն յանդիմանելու փափաք մը չզգար։

* *

Նոյն երեկոյ ընթրելով Ֆուլդ շոգենաւուն մէջ, որ Գերմանիոյ շոգենաւային մեծագոյն ընկերութեան՝ Նորտ Տոյչէ Լոյտի՝ գեղեցկագոյն շոգենաւուց մին է, Կայսրը տեղային հանգամանքներէն ներշնչուեցաւ, եւ սա բանաստեղծական խօսքերն արտասանեց ի մէջ այլոց։

«Ես որ հոգւով չափ կը սիրեմ նաւային արհեստը, կը դիտեմ բնութեան արտայայտութիւններն եւ կ'ըմբռնչնամ նոցա վրայ։ Եւ Գերմանացոց պէս որք բնութենէն դաս կը հանեն իրենց, բնութեան մէկ գեղեցկութենէն կ'ուզեի դաս մը հանել մեր արդի կացութեան։ Ովկիանոսի վրայ առաջին ուղեւորութեանս միջոցին տեղի ունեցաւ այս բան։ Առաւօտեան ժամ երեքէն ի վեր մշուշի մէջ էինք։ փոդիրու և երբեմն ալ թնդանօթներու ձայնն եւեթ կը լսէինք, որք մեր նաւախմբին զանազան նաւերուն գըտնուած կէտերը կը ցուցնէին։ Ժամութին հարկ եղաւ փոխել ընթացքս։ Մշուշն այնքան թանձր էր որ մէկ նաւէն միւսը տեսնել անհնար էր։ Բայց և այնպէս կրցանք շրջան մ'ընել, եւ ժամ մը ետքն Հ-էյ-լէբէն զրօսանաւը, մշուշէն ազատած, թեթեւ զեփիւռով մը կը սուրար հանդարտ ծովու մը վրայ, կապուտ երկնքի մը տակ, առաւօտեան փայլուն արեւու մը ճառագայթներուն մէջ ողողուած։ Կը դիտէինք մշուշն որ դեռ եւս ծովուն վրայ կը սլրէր մեր ետեւ, իբրեւ անհուն ամպ մը։ Եւ ահա յանկարծ՝ ի վեր անդր՝ ամպերու մէջէն տեսանք միայնակ գերմանական դրօշը, կարծես թէ քերովբէից ձեռամբ ամբարձեալ։ Ծովակալի մեծ դրօշն էր այս՝ Ֆոյդէ զրահաւորին կեդրոնական կայմին վրայ պարզուած։ Եւ այնքան հոյակապ տեսարան մ'էր այս որ ամենքս ալ զգածուեցանք, և զինուորական ձեւով բարեւի կեցած՝ հիանալով դիտեցինք այս եզական տեսարան։»

Ի՞նչ հետաքրքրաշարժ նկարագրութիւն։ Ընութեան այն զգայական սէրն որ յատուկ է Գերմանին՝ ո՞չ ապաքէն կը փայլի այս պարբերութեան մէջ, կրօնական զգացման հետ միացեալ, զոյգ ընդ զինուորական կարգապահութեան։ Բնական տեսարանի մը սքանչանալու համար, Կայսրն այն զինուորական ձեւն առեր է որով զրաական մը կը բարեւէ իւր մեծը։ Գերազանցապէս կրօնական և գերազանցապէս ալ զինուորական այս ոգին ի՞նչեր պիտի արտադրէ արդեօք։ Ահա՛ օրուան դաղտնիքն։

* *

Իսկ Պիզմարք իշխան քէն բրած նստած է Ֆրիտրիխսրուհէի առանձնոցին մէջ, ուր այլապէս կարեւոր բաներ կը պատրաստուին։ Սովորական ժահկանացու մը չէ Պիզմարք, սովորական մահկանացուներու պէս չի համակերպիր ճակատագրոյ վճիռներուն առջեւ։ Պատմութիւնը կը յիշատակէ ուրիշ մի քանի մեծանուն անկեալներ եւս, բայց Պիզմարք իշխանի խրոխտ բնաւորութիւնն իրեն թոյլ չի տար անոնց օրինակին հետեւիլ։ Պարոն անգլիացի մեծ իմաստասէրն, որ Անգլիոյ ձէյմս Ա. Թագաւորին ամենահզօր նախարարապետն էր եղած, օր մ'ալ այն բարձրութենէն գետին ինկաւ, բանտարկեցաւ, և իւր կիանքը միայնութեան ու թշուառութեան մէջ վերջացուց։ Բայց պատմութիւնը չրսեր բնաւ թէ օր մը տրտնջաց, կամ իւր վեհապետին դէմ գանգատեցաւ։ Ցեռոյ խրոխտ Ուոլսլին Հէնրի Ա. թագաւորին հզօր նախարարն, նմանապէս տապալեցաւ, բայց չրդողքեց, և իւր կեանքը վանքի մը մէջ փրջացնելու բախտն ունեցաւ, մեռած պահուն սա վիշտը միայն յայտնելով թէ այնչափ լաւ չէր ծառայած Ռստուծոյ որչափ իւր թագաւորին։ Վերջապէս, Ալկէրոնի, որ Փիլիպպոս Ե. թագաւորին օրով Սպանիոյ Պիզմարքն եղած էր, պաշտօնէ իջնալէ ետքը գնաց հանդարտապէս կնքեց իւր կեանքն յԻտալիա։

Իւր 77 տարիներուն հակառակ, Պիզմարք չի հանգուրժեր անգործութեան։ Աչքելու մը կը խնդակցէր իրեն՝ Պերլինէ մեկնելուն առթիւ եղած համակրական ցոյցերուն համար, եւ Պիզմարք դառնագոյն պատասխանեց։ «Այո՛, առաջին կարգի թագաւոր մ'եղաւ։» Բայց այնչափ շուտ թագուիլ չուզեր։ կենսական ոյժ կը զգայ ինքեան, և դեռ եւս հայրենեաց օգտակար լինելու յոյսը կը տածէ։ Այս փառասիրութիւն օրինաւոր է, բայց ժրտութիւնն այն է որ իւր վեհապետ և իւր ազգ այլ եւս պէտք չեն տեսներ իւր ծառայութեան։ Գերմանիոյ գրութեան մեծագոյն մասը ջերմագէս ուրախակցեցաւ Վիլհէլմ Բ. Կայսեր, Պիզմարքի մասին այն վճիռը տալուն համար զոր իւր հայր դժբախտ Ֆրեդերիկ եւս մտադրած էր, բայց իւր հիւանդութեան ու տառապանաց անկողնոյն մէջ բաւական զօրութիւն չէր զգացած ի գործ դնելու։ Հին եղիպտացւոց նման որք իրենց մեռեալ իշխաններն ու մեծ մարդերը թաղելու առթիւ հրապարակային խիստ դատաստանի մը կ'ենթարկէին անոնց բովանդակ կեանքն ու գործունէութիւնը, Պիզմարք իշխանին եւս վիճակեցաւ ի կենդանութեան լսել իւր հայրենակցաց վճիռն իւր հանրային և անհատական արարքներուն վրայ։

Ի ՌՈՒՍԻԱ

Փեթերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ Գերմանիոյ դեսպանատան զինուորական կցորդ Պ. Երք ֆոն Ֆարթմէմ պուրկ եւս մնաս ունի Քրոնշլոտտի բերդին յատակագծերուն գողցուելու գործին մէջ, նոյն դեսպանատան նաւային կցորդ Պառոն ֆոն Փլէսէնի հետ, և մինչեւ իսկ կը պատմուի թէ Զատկական ընդունելութեան առթիւ Զարն ըսած է անոնց թէ «չափազանց հետաքրքիր դիւանագէտները չիմ սիրեր»։

—Ռուս լրագիրք ուշադրութիւն կը դարձնեն սա իրողութեան վրայ թէ Բրուսիոյ գինուորական վարժարանաց մէջ, մարտ 1էն ի վեր, պարտաւորիչ եղած է ռուս լեզուի ուսումն։

—Իտալիոյ գահաժառանգը կեդրոնական մէջ մինչեւ Սմիրդանտ յառաջացաւ, և Պուխարայի Էմիրին հետ այցելութիւն փոխանակեց։ Անտի ետ պիտի դառնայ դէպ յԵւրոպական Ռուսիա։

ԻՏԱԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Եւրոպիոյ մէջ չկայ մեծ կամ փոքր Տէրութիւն որոյ գաղթական ձեռնարկութիւնք ի սկզբան նպաստաւոր արդիւնք տուած լիներ։ Սկսեալ Անգլիայէն որ գաղթական պատերազմներ գրեթէ միշտ ունի, Ֆրանսա իւր ձեզայրերի պատերազմներով և վերջին ժամանակներս ալ Թունքինի և Տահոմէի խնդիրներով, իսկ Գերմանիա իւր Արեւելեան Ափրիկէի արիւնաի կռիւներով, բան մը չեն կրնար առարկել Իտալիոյ դէմ, որոյ հապէսական ձեռնարկն ակնյայտուած արդիւնքը չի տար ցայտ վայր։

Մենելիք թագաւոր, զոր իրենց թեւարկութեան ներքեւ առած լինել կը կարծէին Իտալացիք, և հեռեւապէս Ափրիկէի ընդարձակագոյն և կարեւորագոյն Տէրութիւններէն մին արդէն իրրեւ իսկական տարածուած կը նկատէին, Մենելիք թագաւոր, ցրտանք, չհամարձակեցաւ «Եվրոպիոյ Կայսրութեան» թագը դնել յԱռաւակամ այտոր, և իւր Նախկին բնակավայրը քաշուեցաւ գնաց ի Շոա։ Ռասն Ալուլա և ուրիշ հապէշ զօրապետներ սիրաշահեցին կամ ահաբեկեցին զՄենելիք, որ նամակ մ'ուղղելով Մաուսայի իտալացի հրամատարն Օֆէրօ զօրավարին՝ ծանոյց թէ Շոա կ'երթայ, և յանձնարարեց նմա թիկունքի ընդարձակ երկրին խաղաղացման վրայ համաձայնիլ հապէշ զօրավարներուն հետ։ Աւելի կատարեալապէս Մենելիք չէր կրնար իսկ՛ այն յանձնաւորութիւնն զոր իւր անուամբ կնքած էր ի Հռոմ Շոայի դեսպանութիւն, զոր արդեսի համակրանքով և այնքան մեծ յոյսերով ընդուներ էին Իտալացիք։ Այս անյաջողութիւն ընդդիմադիր մամլոյն համար նոր զէնք մ'եղած է Պ. Քրիսպիի դէմ, որ ետ պիտի կոչէ եղեր Օրէրօ զօրավարը։

Պ. ՍԹԷՆԼԻ

Պ. Սթէնլի, Պելժիայէն Անգլիա երթալով, Տուվր եկաւ, ուր Նշանաւոր անձնաւորութեանց բազմութիւն մ'ընդառաջ եկաւ իրեն, մանաւանդ Զօր. Ուոլսլի, Զօր. Պրաքէնպրրի, Բիւրթէմ փաշա, Սրբ Թիանսիս տը Վինթ՝ն, Պառոն Ռոյմ., և ի դիմաց արտաքին գործոց նախարարութեան Պ. Փլէսէնի Հիլթ, նաեւ բազմաթիւ անդամք Խորհրդարանի, որք եռան դագիս ընդունելութիւն մ'ըրին մեծանուն երկրախոյզին։

—Ի Պրուսէլ, հակադ երեվարական ընկերութեան կողմէ ի պատիւ իրեն տրուած հացկերոյթին մէջ, Պ. Սթէնլի ըսաւ թէ 1876–77ին, երբ դիտեց հոյակապ համայնատեսին Քոնկո գետին, այր վեհաշուք ալիք կուգան կը միանան Ատլանտեան Ովկէանին հետ, իւր մէջ ձայն մը զգաց որ կ'ըսէր. «Ափրիկէ կ'տրժէ որ փրկենք զինք»։ «Եւ ահա յայնժամ առաջին անգամ, ի Լոնտոն գումարման մը մէջ, հարկ համարեցի յայտարարել թէ պէտք է վիջամտել թող չտալու համար որ Արաբք զԱփրիկէ մարդկային անհուն երէնոց մը դարձնեն, գերիներ որսալու համար։ Պրուսէլի Հակադերեվարական դեսպանախորհուրդը չատ բաներ կրնայ ընել, բայց տարակոյս մը կը տանջէ միտքս։ Եթէ Քոնկո, Փորթուկալ, Ֆրանսա, Անգլիա, Գերմանիա կարենային արդիւնաւէտ որ հրացան մը կամ տրամ մը վառօդ չմնանէ յԱփրիկէ, դերեաց տուրեւառը ջնջելու գործը կրնայ պակիւ կատարեալ յաջողութեամբ։ Բայց այդ բանը պիտի ընե՞ն այդ Տէրութիւնք։ Այդ իսկ է խնդիրը։» Պ Սթէնլի կրկնեց թէ «ամեն փղոսկր (լաւ եւս՝ փղատամն) որ Ափրիկէի Արեւելեան եզերը կը հասնի յԵւրոպա զրկուելու համար, անպատճառ երկու դժբախտ բնիկներու արեամբ արատաւորուած է։ Երկու կարգ փղատամն ձեռք բերուած է սեւամորթներու հինգ ընտանիքներ փճացնելով։ հինգ կարգ փղատամի համար գիւղ մը անհետացուցած են Արաբք, և տասն կարգ փղատամի համար՝ ամբողջ գաւառ մը։»

Հապա ո՞րչափ երկիր քանդուած, ո՞րչափ սեւամորթք խողխողուած էին ձեռք բերելու համար փղոսկրի այն մեծ պաչար, քանի մը միլիոն ֆր. արժող այն պաչար զոր Էմին փաշա չկրցաւ կամ մանաւանդ չուզեց յանձնել Պ. Սթէնլիի և անգլ. ընկերութեան։

Պ. Սթէնլի այս կացութեան կրտրուկ դարման մը կ'առաջարկէ. «Թո՛ղ ամեն Տէրութիւն որ իշխանութիւն ունի ափրիկեան եզերաց վրայ՝ առանց փոխարինութեան դրաւէ բոլոր այն փղոսկր պաչարները, զորս ծովեզերք բերող Արաբք անչուշտ ի գին մարդկային արեան ձեռք բերած են զայն։

ԷՄԻՆ ՓԱՇԱՅԻ ՆՈՐ ԱՐՇԱՒՈՆՔԸ

Ապրիլ 13/25 ին Էմին փաշա, կամ լաւ եւս՝ Տոքթ. Շնիցէր, (որովհետեւ գերմանական Ընկերութեան հետ իւր պայմանագրոյն մէջ Էմին փաշա իւր նախկին անունը վերստանձնած է,) Պակամայոյ ճամբայ ելաւ Ափրիկէի ներսերն երթալու համար, հինգ գերման սպայից, բազմաթիւ Նուբիացի զօրաց և 600 բեռնակրաց հետ։ Էմին փաշա նախ և առաջ Թանկանիքա լճին լճին հիւսիսային եզերքը պիտի այցելէ։

—Ի Լոնտոն ափրիկեան ցուցահանդիսին մէջ ի տես դրուած է Էմին փաշայի կոտակագիրն։ Էմին փաշա ի գիր առած էր զայն երբ գերի էր իւր զօրաց ձեռք, և իւր գլխաստում որոշուած։ Կոտակատար կը կարդէր զԹոտիվն և Պ. ՃէՖսն, Պ. Սթէնլիի ընդառաջները գտնել և ամեն բան իմացուցեալ անոնց, և թէ այդպէս ընելէ արգիլուած էր իր որդւոյն կողմէ որ չէր հաւանած ոտակոխ ընելու այն նուիրական պարտականութիւնն որ զինքը լուսութեան կը դատապարտէր։ Ուստի ըսաւ.

—Դուք առաջինի կին մը ունիք, երկար ատենէ ի վեր հիւանդ, եւ զոր ձեր անպատուութիւնը կրնայ սպաննել։ Ինչէ՞ն գիտէք թէ շեմ կարեկցիր։ Սիրուն աղջիկ մը ունիք, բարեկիրթ եւ պարկեշտ, որ իմ զաւակս կը սիրէ ու կը սիրուի անկից։ Ինչէ՞ն գիտէք թէ անոր ալ շեմ կարեկցիր։

—Մեծապէս շնորհակալ եմ, տիկին։ Գիտէք որ չեմ հաւատար ձեր խօսքերուն։

—Ուստի կուզեմ զձեզ պատժել, առանց ձեր աղջիկն անպատուելու, առանց ձեր կինը վիշտէն մեռցնելու։

—Մտիկ կրնեմ, ըսաւ բժիշկն արհամարհոտ ժպիտով մը։

—Եթէ երկու օրուան մէջ ապրիք տակաւին,—և զձեզ ազատ կը թողում անձնասպանութեան համար այն եղանակն ընտրելու որ նուազ երկիւղ կ'ազդէ,—պիտի մատնեմ զձեզ։

—Այդ վիպային պատմութեան ո՛չ ոք պիտի հաւատայ։

—Բայց Լա Հէյնի խօսքին պիտի հաւատան անչուշտ։ Կը կարծէք թէ, անգամ մը որ բանտարկուի այդ կին որ վախէն կէս խելագար դարձած է ամուսնոյն ձերբակալումէն ի վեր, կը կարծէք թէ երկար ժամանակ պիտի պահէ՞ իր գաղտնիքը, մանաւանդ երբ զինքը հարցաքննող գատաւորը չէ՞ որ այն ճշգրիտ պարագաներն զորս պահ մը առաջ կը պատմէի ձեզ։

Ռիընօտիէռ չպատասխանեց։

(Շարունակի)

—)(132)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ՁՈՒՐՈՒՊԻ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

—Այո՛, Ֆէրնանտ զոր մեռած կը կարծէիք, այնպէս չէ՞, և որ ողջ առողջ է, ինչպէս կը տեսնէք։ Ֆէրնանտ ուսկից կը կարծէիք թէ այլ ևս վախու բան մը չունիք և որ վրէժխնդրութեան փափաքող է միշտ...

Իսկ Ռիընօտիէռ՝ այս անակնկալ երեւոյթին առջեւ՝ երկիւղէն խելայեղ, կը կրկնէր։

—Ֆէրնա՛նտ։ Ֆէրնա՛նտ իր զաւակաց քով։

Ֆէրնանտ իրր առաջին վրէժխնդրութիւն մը հաճոյքով կը դիտէր թշուառականին սոսկումը։ Ա՛հ, որքա՛ն վատ էր այդ մարդ ու անարգանաց արժանի։

—Ինձմէ ի՞նչ ուզելու եկած էք։

—Հիմայ կը տեսնէք։

—Ի՞նչ կ'ուզէք ինձմէ։

—Համբերութի՛ւն։

Ռիընօտիէռ, սոսկման առաջին վայրկեանն անցնելէն յետոյ, ընկճեալ ինկաւ աթոռին վրայ, իրր թէ սրունքները կորտուած ըլլային։ Թաշկինակով ճակատն ու այտերը կը սրբէր որոց վրայ քրտինքի կաթիլներ կը հոսէին, հեռզհեռէ վերանորոգուելով։ Սաստիկ դժգունութիւն մը կը պատէր միշտ իր դէմքը։

Այնքա՛ն տարիներէ յետոյ, որոց միջոցին մոռացում փնտռած ու գտած էր, առանց խղճի խայթի, յանկարծ իր դէմ կը կանգնէր առաջին վատութիւնը, իր երիտասարդութեան ոճիրը։

Սակայն, զարմացման այս վայրկեանն անցնելէն յետոյ, Ռիընօտիէռ իր մտային արթնութիւնը շկորսնցուց։ Ինքը զօրաւոր մարդ մըն էր, առանց խիստ հարութեան, առանց մինչեւ ցարդ իր գործած չար գործերուն վրայ ցաւած ըլլալու։ Ինքնիրեն ըսաւ «Ֆէրնանտ Վիլլատոն է, լա՛։ Ի՞նչ կ'ըլլայ։ Իրմէ վախնալու բան մը ունի՞մ ի՞նչ կրնայ ընել ինձ դէմ։ Իր ամուսինը ատենօք չկրցաւ վրէժ լուծել։ Ինքը ի՞նչպէս կրնայ վրէժ լուծել այսօր։ Եւ մանաւանդ, եթէ կ'ուզէ պատժել, ինչ հարկ կար այսքա՛ն երկար տարիներ սպասելու։»

Այս մտածումներ սիրտ կուտային իրեն։

—Ի՞նչ ցնցում, մրմնջեց։

Եւ ինքզինքին համար արհամարհոտ ժպիտ մը ունեցաւ։

—Խօսեցէ՛ք տեսնեմ։ Դուք Ֆէրնանտ տը Վիլլատոն էք։ կ'ուզեմ հաւատալ։ Ես չեմ ճանչնար զձեզ, գիտէք։ դէմքերնուդ վրայ այդ վէրքի հետքերն այնքա՛ն փոխած են զձեզ...

Եւ սոսկալի լրութիւնամբ մը։

—Ա՛հ, եթէ ատենօք այդ դէմքն ունեցած ըլլայիք, մտքէս չպիտի անցունէի սիրել զձեզ։

—Քան տարի սպասեցի զձեզ պատժելու վայրկենին, ըսաւ Ֆէրնանտ։ Այդ վայրկեանն հասաւ ահա։

—Ա՛հ, գիս պատժե՞լ կ'ուզէք։ Հետաքրքիր եմ գիտնալ թէ ինչպէ՞ս պիտի ընէք։

—Քանի մը ամիս առաջ կարծեցի թէ Աստուած պիտի ստանձնէր իմ վրէժս լուծելու հոգը։ Երբ իմացայ թէ Վիրժինի Լաֆուշի սպանութեան ամբաստանութիւնը ձեր դրայ կը ծանրանար, երջանիկ եղայ։ Ես չէի զձեզ պատժողը, բայց անոր մօտ բան մը։ Պիտի անպատուուէիք, պիտի դատապարտուէիք... և գոհ էի։

—Իրա՞ւ, տիկին, բայց ձեր գոհունակութիւնը երկարատեւ ըլլալը չէր, քանի որ ձեր անդրանիկ որդին կ'ստանձնէր և յաղթական կերպիւ կը հաստատէր իմ անմեղութիւնս։

—Այո՛, ինքն էր զձեզ փրկողը, եւ այդ բանին համար երջանիկ եմ, քանի որ իմ ձեռքովս պիտի պատժուիք։

Ըսածին վրայ այնքա՛ն վստահ կերեւէր Ֆէրնանտ, որ Ռիընօտիէռ վայրկեան մը անստուգութեան մատնուեցաւ։ Բայց մտածեց թէ այդ կինը խենդ ըլլալու էր։ Շատացաւ ուսերը բարձրացուցեալով եւ ձայն չի հանեց։

—Ձեր ոճրագործութեան բոլոր պարագայները գիտեմ։ Ուզեցիք Պ. Քուրաժոյի դրամը գողնալ, իր մահէն քանի մը վայրկեան յետոյ։ Վիրժինի Լաֆուշը վրայ հասնելով խեղդեցիք զայն։ Եւ այնպէս հաւատացնել տալու համար թէ անձնասպան եղած է, կախեցիք։

Բժիշկն սկսաւ ծիծաղիլ։

—Ձեր այդ պատմածն ամէն մարդ գիտէ, այդ մանրամասնութիւնք երկարօրէն յիշուած են դատական քննութեանց մէջ։ Ինձ զէմ եղած ամբաստանութեան հիմը կը կազմէին եւ ձեր որդին հաստատեց անոնց սուտ լինելը։

—Այո՛, բայց ինչ որ ո՛չ ոք գիտէ, ինչ որ ո՛չ ոք ըսած է, սա է թէ դուք մեզ սակից մը ունիք որ ձեզ օգնած է այդ ոճիրը գործելու, մեզ սակից մը որուն վրայ մինչեւ ցայսօր կասկած չկայ դեռ։

—Հաճութեամբ պիտի լսէի իր անունը։

—Լա Հէ՛յնն։

Ռիընօտիէռ սարսուռ մը ունեցաւ։

Առաջին անգամն էր որ այդ դատի միջոցին, քննութեան առաջին և երկրորդ մասերուն մէջ —Լա Հէյնի անունը կը տրուէր և ամբաստանութիւն մը կը ծանրանար անոր վրայ։

Ինչո՞ւ Ֆէրնանտ այդ անունն արտասանած էր։

Ի՞նչ գիտէր արդեօք։

Ազախինը նշմարեց թէ այդ պարզ բառ ի՞նչ տպաւորութիւն ըրած էր բժշկին մտաց վրայ։

—Կը մտածէ՞ք հարցուց։

—Կը մտածեմ թէ յիրաւի շատ յիմար եմ ձեզ մտիկ ընելով և եթէ այդպիսի յիմարական խօսքեր ըսելու եկած էք, լաւագոյն կ'ընէք եթէ դառնաք Պ. երէցին խոհանոցը կարգի դնելու։

—Թերեւս աւելի համբերող ըլլաք, եթէ ըսեմ ձեզ թէ Լա Հէյնն առած է գրասեղանին մէջ գտնուած ինը հազար ֆրանքը թէ իր չրջագեստին մէկ կտորին մէջ պահած է զայն, ծառի մը տակը, Ֆէյեի-Տան անտառին մէջ, և թէ յետոյ Շանգկրէլ։ Ծառատանին մէջ պահած է, այնպէս մը կարգադրելով որ իր ամուսինը գտնէ զայն։ Լաւ տեղեկացա՞ծ եմ։

Այս անգամ Ռիընօտիէռ իր բոլոր մարմնով կը դողար։

Այդ ճշգրիտ տեղեկութիւններուն ո՞վ կրնար տուած ըլլալ Ֆէրնանտին։ Բոլոր անցած դարձածին տեղեակ էր։ Այս բան ակներեւ էր։ Բայց ինչո՞ւ Լա Հէյնը չէր ամբաստաներ, ինչո՞ւ ցաղացպանուհին բանտարկուած չէր տակաւին։

Վարանոտ ձայնով մը ըսաւ.

—Դուք ինձի վրդ մը պատմելու եկեր էք, բայց որովհետեւ հետաքրքրական է, կ'ուզեմ մինչեւ վերջը լսել զայն։ Ըսէք միայն թէ քանի որ ձեր պատմածին վրայ այդքան ապահով էք ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ զիս գտնելու եկեր էք։ Հարկ էր ձեր այդ մատնութիւնը դատաւորներուն ընել։ Աւելի կարճ և աւելի գործնական կ'ըլլար։

—Զձեզ պատժելու համար անոնց պէտք չպիտի ունենամ։

Ֆէրնանտ չէր ուզեր խոստովանիլ թէ իր առաջին մտածումն եղած էր երթալ դատաւորները գտնել և ամեն բան իմացուցեալ անոնց, և թէ այդպէս ընելէ արգիլուած էր իր որդւոյն կողմէ որ չէր հաւանած ոտակոխ ընելու այն նուիրական պարտականութիւնն որ զինքը լուութեան կը դատապարտէր։ Ուստի ըսաւ.

—Դուք առաջինի կին մը ունիք, երկար ատենէ ի վեր հիւանդ, եւ զոր ձեր անպատուութիւնը կրնայ սպաննել։ Ինչէ՞ն գիտէք թէ չեմ կարեկցիր։ Սիրուն աղջիկ մը ունիք, բարեկիրթ եւ պարկեշտ, որ իմ զաւակս կը սիրէ ու կը սիրուի անկից։ Ինչէ՞ն գիտէք թէ անոր ալ չեմ կարեկցիր։

—Մեծապէս շնորհակալ եմ, տիկին։ Գիտէք որ չեմ հաւատար ձեր խօսքերուն։

—Ուստի կուզեմ զձեզ պատժել, առանց ձեր աղջիկն անպատուելու, առանց ձեր կինը վիշտէն մեռցնելու։

—Մտիկ կրնեմ, ըսաւ բժիշկն արհամարհոտ ժպիտով մը։

—Եթէ երկու օրուան մէջ ապրիք տակաւին,—և զձեզ ազատ կը թողում անձնասպանութեան համար այն եղանակն ընտրելու որ նուազ երկիւղ կ'ազդէ,—պիտի մատնեմ զձեզ։

—Այդ վիպային պատմութեան ո՛չ ոք պիտի հաւատայ։

—Բայց Լա Հէյնի խօսքին պիտի հաւատան անչուշտ։ Կը կարծէք թէ, անգամ մը որ բանտարկուի այդ կին որ վախէն կէս խելագար դարձած է ամուսնոյն ձերբակալումէն ի վեր, կը կարծէք թէ երկար ժամանակ պիտի պահէ՞ իր գաղտնիքը, մանաւանդ երբ զինքը հարցաքննող դատաւորը չէ՞ որ այն ճշգրիտ պարագաներն զորս պահ մը առաջ կը պատմէի ձեզ։

Ռիընօտիէռ չպատասխանե

կերն, և իրեն հաւատարիմ մնացեալ քանի մը ոպայք իրրեւ վկայ ստորագրած էին։ Կտակին քով կ'երեւի Սուտանի Էմիրին կոդմէ առ Էմին փաշա ուղղեալ նամակ մը, որով իրեն հպատակելու կը հրաւիրէր զնա։

ԵԳԻՊՏՈՍ

Փարիզէ կը ծանուցուի թէ եգիպտական կառավարութիւնը չի հաւանիր Տոմէնի և Տալրէի Սէնիէի փոխառութեանց եւս տոկանսներուն զեղչման, մինչեւ որ այժմեան վարչութիւնք ջնջուին և անոնց տեղ անգլիացի կամ եգիպտացի պաշտօնատարք կարգուին։ Իսկ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ այս վարչութեանց և արդեան երաշխաւորութեանց պահպանումն անհրաժեշտ պայման կը նկատէր հաւանելու առանձնաշնորհեալ պարտուց տոկոսին զեղչման մասին եգիպտական առաջարկութեան։

ԻՏԱԼԻԱ

Կառավարական շրջաբերականին ի պատասխան, որ մաքսային խնդրոյն վրայ երկրին ամէն առեւտրական սենեկաց կարծիքն իմանալ ուզած էր, Մարսիլիոյ առեւտրական սենեակը բացարձակ կը պահարակէ առեւտրական դաշնագրաց չնչումն, իբրև կորստաբեր տնօրինութիւն մը փոխադրական գործառնութեանց։ Ի Մարսիլիա բանող չոգենաւերուն տարողութիւնն որ երեք միլիոն տակառաչափ էր 1860 ին, այժմ 10 միլիոնի հասած է, եւ այս զարգացումը Մարսիլիա կը պարտի մի միայն ազատ-փոխանակութեան, զոր այժմ կը մերժէ Ֆրանսացւոց մեծամասնութիւնը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍԹՈՒԱՆՍ

Ազգային ժողովոյ ԺԴ նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ, 20 ապրիլ, ի Խորհրդարան Ղալաթիոյ։

Առեանը պիտի բացուի ժամ ճիշդ 6ին և փակուի 9ին։

Կը հրաւիրեմք Ազգային Երեսփոխանները որ հաճին ներկայ գտնուիլ։

Մնամք ազօթաբար

ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

16 ապրիլ 1890

ՕՐԱԿԱՐԳ

Տեղեկագիր Կաթողիկոսական Խորհրդարանական Ցանձնաժողովոյ։—Շարունակութիւն վիճաբանութեան։— (ԴՈՒՆԻԱԿ)

Առենադիր

Մ. Ց. ՄԷԼԻՔԻԵԱՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն անձնական տկարութեան պատճառաւ երէկ եւս չկրցաւ Ազգ. Պատրիարքարան երթալ։ Ն. Ամենապատուութիւն այսօր Ղալաթիոյ խորհրդարանը պիտի գայ Նախագահելու համար Քաղաքական Ժողովոյ նստին։

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ՖԱՆԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Ս. ՓՐՈՒՇԻ

(27 Մարտ. Հին-Տոմար)

Ս. Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս պարտ անձին կը համարի ներկայ յայտարարութեամբ ծանուցանել թէ՝ Ազգ. Սահմանադրութեան 30 րդ տարեդարձի հանդիսին զանազան տնօրինութեանց և այլ պատրաստութեանց համար, ըստ սովորութեան կարգադիր Մասնաժողովոյ մը կազմած է, որոց անուանքն են՝

Մեծապատիւ Տեարք	
Ահարոն	Մարգարեան
Աստուածատուր	Աստուածատուրեան
Բաբեղ	Ղազարոսեան
Գառնիկ	Գավաֆեան
Գառնիկ	Չայրոյեան
Գէորգ	Ազէմեան
Գրիգոր	Արապեան
Գրիգոր	Մուրատեան
Եղիա	Շահպազեան
Եղանա	Կիւմիւշեան
Կարապետ	Բապուճեան
Կարապետ	Զաւէրեանեան
Համբարձում	Գալաշեան
Համբարձում	Գալանոզեան
Ղազարոս	Մկրտչեան
Ղազարոս	Խաչիկեան
Մարտիրոս	Ալթունեան
Մեսրոպ	Պէյլիրճեան
Մեսրոպ	Ֆէնէրճեան
Միհրան	Անտանեան
Միհրան	Կարապետեան
Միքայէլ	Յարութիւնեան
Մկրտիչ	Ալբիճեան
Մկրտիչ	Ֆրէնկեան
Յարութիւն	Կիւմիւշեան
Յարութիւն	Շաքարճեան
Յարութիւն	Քիւրքճիխանչեան
Յովհաննէս	Կիւլպէնկեան
Նիկողայոս	Զիզմէճեան
Պետրոս	Կիւլէսերեան
Պետրոս	Զիլճեան
Պօղոս	Աստուածեան
Պօղոս	Մանուէլեան
Ռուբէն	Պապա՛ան
Սանփան	Կիւլէսերեան
Տիգրան	Քիւրեսէճեան
Փիլիպոս	Կիւմիւշեան

Սոյն Պատուաւորժան Մասնախումբն արդէն ձեռնարկած է ամէն միջոցներու ի կարգադրութիւն և ի վայելչութիւն յիշեալ Ազգային հանդիսին։

Սոյն հանդիսի կերակրոյ տոմսերն կը վաճառուին ի գին մէկ արծաթ մէճիտ, Մասնախմբի անդամոց ձեռօք եւ ի գրասենեակն հոգաբարձութեան. Կ. Պոլիս, Մեծ-Նոր-Խան, միջնայարկ թիւ 48. 49. 50։

Վաճառական չեն համաձուիր այն տոմսերն, որք հոգաբարձութեանս կնիքն չեն կրեր։

Շոգեկառաց և թեկեկութեանց ժամերն և այլ անօրէնութեանց վերաբերեալ տեղեկութիւնք պիտի ծանուցուին։

ՁԵՓՀԻՐ

ՄՐՄՈՒՆՋՔ

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԽՈՀԵՐ

Պատան էֆ. Մա էկեանի գողտրիկ բանաստեղծութեանց հաւաքածուն է պաղատական շրջեղ տպագրութիւնք։ Կեղծանուանեալն է պաղատաշէան գրատուն, Սուլթան Համամ։ Որ գտնուի նաև ամէն հայ գրավաճառաց քով։ Գինն է 5 զրուշ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Վեհ. Սուլթանը նախընթաց իրիկուն սեղանի հրաւիրած էր աւստրիական դեսպան Պ. տը Քայիշէն, Պէլճ Զէյէնեի կոմսը, դեսպանատան առաջին քարտուղարը, շուէտական դեսպանն ու Թէհրան ուղեւորող շուէտական պատգամաւորութիւնը։ Հրամանաւ Ն. Կ. Վեհափառութեան՝ Վեհ. Օսման փաշա, արտաքոյգծա Միւնիր փաշա, Սիրէյա փաշա եւ Ֆէրիգ Բիզա փաշա պատասխիրեցին հրաւիրեալները։ Սեղանէն յետոյ, Պառան տը Քայիշէ պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու եւ Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց Պէլճ Զէյէնեի կոմսը։ Վեհ. Սուլթանն յոյժ սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ նմա և գոհունակութիւն յայտնեց այն անձնուիրական զգացմանց համար զոր մայրաքաղաքս այցելող հունգարացի զրօսաշրջիկք արտայայտած են Իրեն նկատմամբ։ Ն. Վեհափառութիւն գովեց միանգամայն կոմսին եղբայրը՝ Զէյէնեի փաշան, հրամանատար ջրհանկիր զօրաց վաշտին, յայտնելով թէ մեծապէս գոհ էր անոր ծառայութիւններէն։ Վեհ. Սուլթանն երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց կոմսին։

Այս ունկնդրութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանն ընդունեց շուէտական դեսպանն որ Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց շուէտական պատգամաւորութիւնը։ Պատգամաւորութեան պետ Պ. Թրէսքով Վեհ. Սուլթանին մատոյց իր վկայականն ինքնագիր մէկ նամակն որով Օսկար Բ. թագաւորը շնորհաւորութիւններ ու բարեմաղթութիւններ կ'ընէր Վեհ. Սուլթանի ծննդեանն տարեդարձին առթիւ, ինչպէս արդէն հեռագրաւ ալ յայտնած էր։ Վեհ Սուլթանն առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց Պ. Թրէսքովի, և նոյն պատուանշանի երրորդ ու չորրորդ աստիճանները՝ պատգամաւորութեան միւս անդամց Պ. Պ. Էլվենհարթի և Հէտէնի։

* * *

Երէկ գիշեր կայսերական անձնապահ զօրաբանակի առաջին զօրաբաժնին մէկ քանի վաշտերն իֆթար բրին կայսերական մօտ որոշեալ տեղն և գրամական պարգեւներ ստացան։

Պոլսոյ կեդրոնական հրամանատար Արիֆ փաշա եւս երէկ գիշեր իֆթար բրաւ զինուորաց հետ։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

Յոյն լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ Վեհ. Սուլթանն հաճած է յոյժ գոհացուցիչ ապահովութիւններ տալ Ֆէնէրի Պատրիարքարանին առանձնաշնորհմանց խնդրոյն լուծման մասին։ Այդ ապահովութիւնք, կրսէ յոյն թերթը, Ն. Վեհափառութեան երախտապարտ կը կացուցանեն ոչ միայն իւր յոյն հպատակներն, այլ և համայն քրիստոնեաները։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Բ. Դրան և աւստրիական պատուիրակք չեն կրցած համաձայնիլ աւստրիական պատարատ հանդերձներն գինեց, լուցկիներու և գինիներու ի թուրքիա ներմուծման համար վճարելի մաքսատոյց վրայ։ Հետեւաբար աւստրեւնգարական խառն յանձնաժողովն, որ պաշտօն ունի մաքսային սակագներն որոշել, Բէլգայի մէջ վերստին ի նիստ գումարուելով, համաձայնութեան նոր եզանակ մը գտնել կը խորհի։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Նախընթաց գիշեր անգլ. դեսպանատան մէջ պարահանդէս մը տրուեցաւ որուն ներկայ գտնուեցան օսմ. ազգանիէն՝ Վեհ. Սայիտ փաշա, Միւնիֆ փաշա, Հասան Ֆէհմի փաշա, Մավրոյէնի փաշա, դեսպանք, դեսպանուհիք և բարձր դասու ընտանիքներ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Բ. Դրան և աւստրիական պատուիրակք չեն կրցած համաձայնիլ աւստրիական պատարատ հանդերձներն գինեց, լուցկիներու և գինիներու ի թուրքիա ներմուծման համար վճարելի մաքսատոյց վրայ։ Հետեւաբար աւստրեւնգարական խառն յանձնաժողովն, որ պաշտօն ունի մաքսային սակագներն որոշել, Բէլգայի մէջ վերստին ի նիստ գումարուելով, համաձայնութեան նոր եզանակ մը գտնել կը խորհի։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Նախընթաց գիշեր անգլ. դեսպանատան մէջ պարահանդէս մը տրուեցաւ որուն ներկայ գտնուեցան օսմ. ազգանիէն՝ Վեհ. Սայիտ փաշա, Միւնիֆ փաշա, Հասան Ֆէհմի փաշա, Մավրոյէնի փաշա, դեսպանք, դեսպանուհիք և բարձր դասու ընտանիքներ։

ԻԲ. ԴՈՒԻՌՆ

Դատական նախարար Վեհ. Ճէվատէդ փաշա երէկ Բ. Դուռը գնաց եւ երկար խորհրդակցութիւններ կատարեց Բարձր Մեծ-Եպարքոսին ու Արտաքին գործոց Վեհ. նախարարին հետ։

—Աւստրիական դեսպան Պառոն տը Քալիչէ և պելճիական դեսպան Պ. տը Պորշկրաւ երէկ Բ. Դուռն երթալով, յայտարարեցին տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վեհ. նախարարին և Վեհ. խորհրդականին հետ։

ՊԱՐՍԿԱՍԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Երէկ գիշեր պարսկական դեսպանատան մէջ շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ դեսպան Միրզա Մոհսին խանի կոդմէ։ Ներկայ էին օտար դեսպանք, դեսպանուհիք, դեսպանատանց գլխաւոր պաշտօնեայք և Բերայի բարձր դասուն պատկանող ընտանիքներ ինչպէս նաեւ շուէտական պատուիրակութիւնը։ Սեղանէն յետոյ դեռահաս Կարտինի քոյրերը ներկայացուցին մը տուին, յետ որոյ երեկոյթ մը տեղի ունեցաւ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԱՐԱՑԱՂ.

Ս-դ-ն կ'իմանայ թէ Թուրքիոյ մէջ մեռնող օսմանեան հպատակ իսլամաց ժառանգութեան գարատաղցի իսլամաց մասնակցելու խնդրոյն առթիւ անհամաձայնութիւն մը ծագած ըլլալով, Դարատաղի կառավարութիւնը՝ Զէյթինէի օսմանեան դեսպանատունէն ինչ ինչ բացատրութիւններ ուզած է այդ խնդրոյ վերաբերեալ Շէրիի տրամադրութեանց նկատմամբ։ Զէյթինէի օսմանեան դեսպանին կոդմէ եղած յայտագրութեան մը վրայ, այս առթիւ բանակցութիւնք կը կատարուին Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դիւան և Արտաքին գործոց նախարարութեան միջեւ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մուսուլէն մայրաքաղաքիս առողջապահական վարչութեան ուղղեալ հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ նահանգին մէջ հիւանդութեան կասկածելի դէպքեր պատահած են։ Ասոր հակառակ, վերջին ժամանակներս Պաղտատէն Պասրա ուղեւորող բժշկական յանձնախումբը, որ շրջած է ամէն այն տեղերն յորս կասկածելի հիւանդութիւնք պատահած էին, հեռագրած է առողջապահական վարչութեան թէ, թէ՛ ի Պասրա եւ թէ՛ ամէն այն տեղեր յորս քննութիւններ կատարած է, հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ վիճակի մէջ կը գտնուի։ (Մէնբէօ)

ԴԱՂԹՈՒՄՆ ԾԱՄԵՐԻԿԱ

Քարբարդի գաւառական լրագրոյն մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Թէեւ յառաջագոյն ինչ ինչ միջոցներ ձեռք առնուած էին արգիլելու համար Քարբարդի բնակչաց ոմանց Ամերիկա գաղթելը, սակայն Վեհ. կուսակալը նկատելով որ շատեր կ. Պոլիս և կամ յայլոց ճամբորդելու պատրաստակամ անցագիր կ'առնուն ու Ամերիկա կը գաղթեն և օտար երկրաց մէջ թշուառութեան կը մատնուին և նկատելով որ ա,սպէս անզործադրելի կը մնայ կառավարութեան կողմէ դրուած արգելք մը, խնդիրը նահանգին Իրատէի ժողովոյ նկատառման յանձնած է։

Իրատէի ժողովն որոշած է ծանուցանել նահանգին մարդահամարի վարչութեան որ ո՛չ մէկ անձի անցագիր տրուի մինչեւ որ ժողովը պաշտօնապէս չը հաստատէ թէ անցագիր խնդրողն Ամերիկա չպիտի երթայ եւ այս կարգի խնդրոց քննութեան համար երեքշաբթի ու շաբաթի օրերը յատկանան։ Կուսակալութիւնը հրահանգ ուղղած է իւր իրատասութեան ներքեւ գտնուող գաւառաց՝ ուշադրութիւն ընել անցագրի օրինաց ճշդիւ գործադրութեան և միանգամայն հսկել, որպէս զի անցագիր չուենցող անձանց ուղեւորութիւնն արգիլուի։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ

Պետական Խորհրդոյ Օրէնագիր ճիւղը կը պատրաստէ կայս. հրամանաւ հաստատելի մուրացիկներու յատուկ համազգային անկիւնոցին կանոնագիրը։ Պետական Խորհրդոյ նոյն ճիւղը խորհած է որ այդ անկեանոցի հաստատման առթիւ կարելի է նաև օգտուիլ պանդուխտներու յատկացեալ կոտակներէ ու վագ ֆիներէ և առաջարկած է Էվգաֆի Նախարարութեան՝ յատուկ պաշտօնեայ մը զրկել այդ մասին բանակցելու համար։ Էվգաֆի Նախարարութիւնն եւս անուանած է յատուկ պաշտօնեայ մը, որ կը մասնակցի Պետական Խորհրդոյ մէջ կատարուած խորհրդակցութեանց։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Նախընթաց գիշեր անգլ. դեսպանատան մէջ պարահանդէս մը տրուեցաւ որուն ներկայ գտնուեցան օսմ. ազգանիէն՝ Վեհ. Սայիտ փաշա, Միւնիֆ փաշա, Հասան Ֆէհմի փաշա, Մավրոյէնի փաշա, դեսպանք, դեսպանուհիք և բարձր դասու ընտանիքներ։

ՇՈՒՇԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մոսկուայի նախարարութեան ճէրէոէի Պ-էրէյէ լրագրէն կը քաղենք հետեւեալ տեղեկութիւնները։

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ արքունի նաւարանին մէջ ի Նորոյ չորս մարտանաւեր շինուին։ Մոսկուայի նախարարութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է գործադրելու համար սոյն իրատէն և ձեռնարկած է մարտանաւերէ միոյն շինութեան։ Այս մարտանաւ, որ Ֆէյրը Պ-ուէ կոչուած է, ծեծուած պողպատէ պիտի շինուի ըստ նորագոյն դրութեան։

—Անգլիացի Պ. Քարտի անուն գործարանատէր մը առաջարկած է Մոսկուային նախարարութեան՝ մեծ թնդանօթներ թափելու յատուկ տան-երկու գործասեղանի և պողպատ թափելու յատուկ ձուլարանի մը հայթայթումը։ Այդ գործասեղաններու միջոցաւ մինչեւ 30 հարիւրաղամեդր տրամագծով Քրիւբի թնդանօթներ պիտի պատրաստուին և ձուլարանն ալ պիտի կրնայ 30 թոնոյ պողպատ ձուլել։ Պ. Քարտի յանձն առած է ամէն ծախք իւր կողմէ ըլլալով, մինչև մէկ տարի այդ գործասեղաններն եւ մինչ վեց ամիս ձուլարանը, պատրաստել և յանձնել արքունի նաւարանին, միանգամայն վարպետ մը զրկել այդ գործասեղաններու զետեղման համար։ Գործարանատէրը Մոսկուային նախարարութեան յանձնած է այդ գործասեղաններու ու ձուլարանին պատկերները։

Նախարարաց Խորհուրդն, որ կրզբաղէր այդ առաջարկութեան քննութեամբ, որոշած է 16,500 անգլիական ոսկւով տասն-երկու գործասեղան եւ 4500 անգլիական ոսկւով պողպատի ձուլարան մը բերել տալ։

Այս գործասեղաններու, ձուլարանի ու այլ և այլ գործիներու զետեղման յատուկ գործարանին շինութեան և ուրիշ ծախուց համար 7500 ոսկւոյ ծախք մը հարկ դատուած է։

Ոստիկանութեան պաշտօնատան արտաքին անցագրատան դիւանին տնօրէն անուանած է Արթին էֆէնտի Խանտանեան։

—Շուէտական պատգամաւորութիւնն այսօր ռուսական չոգենաւով Պաթում կ'ուղեւորի ուսկից Թէհրան պիտի երթայ։ Պատուիրակութիւնը վերադարձին Կ. Պոլսէն պիտի անցնի։

—Շէքոտրայի իշխանութիւնք Բ. Դրան հաղորդած են տեղւոյն յոյն հասարակութեան մէջ ծագած խնդիր մը։ Թէնէրի Պատրիարքարանը վերջերս քահանայ մը ձեռնադրելով Շքոտրա զրկած էր քաղաքին յունական եկեղեցւոյն համար։ Այս ընտրութիւն ժողովրդեան մէկ մասին միայն հաճելի թուելով, երկպառակութիւն ծագեր է։ Ժողովրդեան մէկ մասը կ'ուզէ եղեր որ քահանայն պատարագէ եկեղեցւոյն մէջ և միւս մասը կը հակառակի եղեր։ Ասոր վրայ իշխանութիւնք միջամտեր են և խնդիրը Բ. Դրան հաղորդուեր է։

—Պաղտատէն առնուած տեղեկութեանց համաձայն, փետրուար ամսոյն մէջ տեղացած յորդառատ անձրեւներու պատճառաւ Սամիրա գիւղաքաղաքին մէջ քարանէն աւելի տուներ փլեր են առանց մարդու կորուստ պատճառելու։ Տիգրիս գետն յորդելով բաւական վնասներ պատճառեր է իւր երկու եզերաց վրայ գտնուած հունձքերուն։

—Ըստ տեղեկութեանց Հ-ֆէէ-ռի, Բազքաքպտութիւնը տեղեկանալով որ Տէրքոսեան ջրի ընկերութիւնն իւր Ղալաթիոյ գրասենեակին մէջ տակառով ջուր կը ծախէ խնդրողներու և նկատելով որ ընկերութիւնն իրաւունք չունի, ըստ իւր պայմանագրութեան, այդպիսի վաճառում մը ընելու, գրած է է թաղապետական շրջանակաց որպէս զի արգիլեն զայն։

—Ըստ տեղեկութեանց Զ-հ-ռ-ի, կայս. հրամանաւ ամսական երկու հազար զրուշի յաւելում մը եղած է Էրզրում մարտանաւուն մէջ գտնուող սպայից ուտեստին յատկացեալ գումարին վրայ։

—Սիրքէճիի երկաթուղւոյ Նորակառոյց կայարանի չէնքին վրայ աշխատող քարակոփ մը, մալթացի Միխալ, երէկ տասը մեդր բարձրութենէն վար ինկաւ և գլուխն ու ոտքը վիրաւորած ըլլալով, հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Քարբերդի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ տեղւոյն կուսական որոշած է անտառներ հասցնել այդ նահանգին մէջ և առ այս դեխումներ բրած է Բ. Դրան։

—Զմիւռնիայէն և Պանտրմայէն եկող չոգենաւք երէկ մայրաքաղաքս բերին 2238 գառնուկ։

—Կէմլիյիկ գաւառակին մէջ երկրագործական գրամատան մասնաճիւղ մը հաստատուած է։

—Ոստիկանութեան պաշտօնեայք ամէն կողմէ կը հալածեն այն աւազակներն, որք Պէյքոզի շրջակայքը մարդ մը լե�տրած և 40 ոսկի փրկանք պահանջած էին։ Կ'ըսուի թէ այդ աւազակներն են հոչակաւոր Իսէէմ և իւր ընկերք։

—Մախսուսէի վարչութիւնն Անգլիայէ նոր չոգենաւ մը գնած է կղզիներու երթեւեկութեան համար։ Այդ չոգենաւ, որ Շահէն կոչուած է, մէկ քանի օրէն Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի ժամանէ։

—Այս կիրակի օր տեղի ունեցեր է Սամսոնի ընդհանուր ժողովոյ բացումը։ Իշխանն՝ իւր բացման ճառին մէջ յայտներ է թէ կղզւոյն ելեւմտից, ճարտարարուեստից և վաճառականութեան վերաբերեալ օրինական զանազան ծրագրեր պիտի ներկայացուին ժողովոյն։

—Թէրէզ Լուիճի կեղծ անուամբ ծանօթ աղջիկը, որ Բերայի մէջ շատ մը տուներ ներկայանալով արժէքաւոր նիւթեր գողցած էր, վերջապէս ոստիկանութեան ձեռքն ինկած է։ Իր քուն անունն է Լուիզ Բէրէձի։ բաւական լաւ կերպով կը խօսի ֆրանսերէն, յունարէն և իտալերէն լեզուները։ տասնվեց տարեկան աղջիկ մըն է և ժամանակ մը Զուքուր պօսթաների իգական վարժարանն յաճախած է։

Լուիզ Բէրէձի նախընթաց օր հարցաքննուեցաւ ոստիկանութեան խորհրդական Պ. Պանէնի կողմէ։ Հարցաքննութեան ներկայ էր նաև աւստրիական հիւպատոսարանի թարգման Պ. Փոզէֆ Արսլան, ըստ որում Լուիզ աւստրիական հպատակ է։ Այդ աղջկան շահատակութիւններէն վնասուող տանուտէրաց ոմանք ներկայ էին և հաստատեցին թէ նոյն ինքն Թէրէզ Լուիճին էր ձերբակալեալը։ Այս յայտնութեան վրայ, խորամանգ աղջիկը գետին խնալով, լուռ ոտիկանական բժիշկ Լուիճի պէյ և Տր. Խրիսթոֆի որք ներկայ էին, հաստատեցին թէ կեղծ էր։ Քիչ վերջը մանկամարդ աղջիկն սկսաւ արտասուել և գոչեց թէ թշուառութիւնը մղած էր զինքը··· բայց խօսքը չ'աւարտած, վերստին ուրանալ սկսաւ։ Գործը դատարանին յանձնուած է։

—Քոնքօրտիայի մօտ Զարքայի գիւղատան մէջ գողութեան ճարպիկ փորձ մը կատարուեցաւ մի քանի օր առաջ, սակայն անյաջող ելաւ։ Իրիկուն մը չորս հոգի, հեռերեին ունենալով պատանի մը, հոն գնացին, և առատ օրի ու գինի խմելէ յետոյ, խանութին գոցուելու պահուն մեկնեցան։ սակայն սպասաւորք նշմարած էին որ անոնց ընկերացող պատանին անյայտ եղած էր։ Քիչ վերջը, խանութը մաքրելու առթիւ, երբ մառանը իջան, դրան մը ետին պահուըտած գտան զայն ու վեր բերին։ տղան երկիւղէն խոստովանեցաւ թէ իրեն պաշտօն տրուած էր կէս գիշերէն յետոյ դուռը բանալ ու ներս առնուլ իւր ընկերներն։ Երբ ոստիկանք կալաթա Պէյրայ կը տանէին զինքը, տղան ցոյց տուաւ խանութին մօտերը կեցող մարդ մը որ չորս գողերէն մին էր։ սա ալ ձերբակալուելով բանտ տարուեցաւ։

—Քիսսէկ կը գրեն թէ կղզւոյն իշխանութիւնք գրաւեր են սպունգ որսացող մէկ քանի հելլէն հպատակաց նաւակներն ինչպէս նաեւ անոնց մէջ գտնուած ըսպունգները։ Հելլենական դեսպան Պ. Մավրոքօրտաթոյի ձեռնարկներուն վրայ, Բ. Դուռն հրամայած է Արշիպելագոսի կուսակալին՝ նաւակներն ու սպունգներն իրենց օրինաւոր տէրերուն յանձնել։

—Կիւմիւշ Սույի հիւանդանոցին նախկին բժիշկ Լէֆթէրքաքի փաշա Սպարապետի Դրան առողջապահական քննիչ յանձնաժողովոյն անդամ անուանուեր է կայս. հրամանաւ։

—Մարտինէն կը գրեն թէ մարտ 25 ի իրիկունը հաւկիթի մեծութեամբ կարկուտ տեղացեր է 45-50 տրամ ծանրութեամբ։ Միտիաթի մէջ եւս նոյն գիշերը ընկոյզի խոշոր կարկուտ տեղացեր է, առանց ո և է վնաս պատճառելու։

—Կայս. Իրատէ մը վաւերացուցած է Ծովային նախարարութեան գինուորական տաճարի մէկ վէմն ի մասին նաւապետ Բիզա էֆէնտիի, որոյ հրամայած Սէյլ-ուլ չոգենաւը խրած էր։ Բիզա էֆէնտի գատապարտուած է երեք ամսուան բանտարկութեան և յետոյ Պոլսէն դուրս իբր նաւահանգստի տեսուչ ծառայելու։ Իսկ չոգենաւերու երթեւեկութեանց տնօրէն Թահիր էֆէնտի գատապարտուած է չորս ամսուան բանտարկութեան և յետոյ այլ եւս այդ պաշտօնին մէջ չծառայելու։

—Պաղատտի անգլիական հիւպատոսը տեղւոյն գաւառական լրագրոյ արարերէն մասին խիստգիր Ալուսիպատ Շիւքրի էֆ-ի յանձնած է օսկի շքադրամ մը, որ նուիրուած է Սթաքհոլմի արեւելագիտաց ժողովին կողմէ։ Շքադրամին մէկ կողմը կայ Շուէտ-Նորվեկիոյ թագաւորին պատկերն և միւս կողմը Շիւքրի էֆէնտիի անունն և իւր կոչմէ արեւելագիտաց ժողովին ներկայացնելու գրքին անունը։

Եօթը միլիոն շան։—այս է վերնագիրն հետաքրքրաշարժ ծանուցման մը զոր այսօր կը հրատարակենք մեր չորրորդ երեսին մէջ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Արեւելեան երկաթուղւոյ Տնօրէնութիւնը պատեւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ կ. Պոլսոյ արուարձանին և կ. Պոլիս-Էլդիրնէ գծին ամառնային ուղեցոյցներն ի գործադրութեան պիտի գրուին 189։ մայիս 1 13 ն սկսեալ։

Ոչ մէկ բան փոփոխած է Սրիանդ-Էյսորբէսի թիւ 1 և 2 և պատասխան Ն թիւ 3 և 4 կառախմբերուն մեկնման և ժամանման ժամերուն մէջ։

Էյսիրնէ-Թրնովա-Սէմէնի միջեւ թիւ 1 1-122 և Թրնովա-Սարամպէյի միջեւ թիւ 123-124 խառն կառախմբերուն երթեւեկութիւնը տեղի պիտի ունենայ ամէն օր [բացի կիրակի] սկսեալ յառաջիկայ մայիս 1 13 էն։

ԱԶԴ

«Բնար» երաժշտական ընկերութեան ճաշնական ճիւղին անդամակցիլ փափաքողք կրնան դիմել առ տեսար Ց. Վ. Աճէմեան, թիւ 25, Մէլանիք խան, ի Ղալաթիա։ Փորձերը պիտի սկսին յառաջիկայ յունիսի վերջը։ 414 5—6

ՇՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13/25 մարտ 1890

Ս.

Պատիւ ունիմ յայտնել Ձեր մեծապատուութեան որ ԲԱԶՈՒՄԵԱՆ ՊԱՍՊԱՏԵԱՆ անուամբ կազմուած մեր ընկերութիւն լուծուած ըլլալով, շինութեան վերաբերեալ ապրանաց գործերս, միակ իմ հաշուոյս համար շարունակել ձեռնարկած եմ, Սիրքէճի, Վէզիր Լոխլէ ճառասէսի թիւ 20։

Լուծեալ ընկերութեան ամբողջ առնչութիւններու հաւաքումն և պարտուց վճարումն ինձ մասնաւորապէս պատկանելով կը խնդրեմ որ բարեհաճիք ուշադրութիւն ընծայել [խաչիկ Տ. Գ. Պասմաճեան] սարդարութեանս որ և իցէ հարցի ինձ հետ կարգադրելու համար։

Կը պիտի յուսամ որ պիտի շարունակիք պատուել զիս Ձեր վստահութեամբ, կանխաւ ընդունելով խորին մեծարանաց հաւատարիմ։

ԽԱՉԻԿ Տ. Գ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ

ԵԱՂՈՎԱԳԻ ՁԵՐՄՈՒԿՆԵՐԸ

Կը ծանուցուի արդդ հասարակութեան թէ Եալովայի հանքային ջերմուկները վարուած են բարգաւաքելոյս կոդմէ և թէ կարելւոր նորոգմանց ի գործ դրուած են անդ։ Նոր շինուած առաջնակարդ ճամբայ մը կը միացնէ յիշեալ ջերմուկները Եալովայի։

Թէեւ կահաւորուած է բոլորովին ի նորոյ, բժիշկ մը հիւանդաց տրամադրութեան տակ կը գտնուի։ Բաց ասած, մանաւոր մակոյկներ պատրաստուած են յատկապէս լոգացողները փոխադրելու համար ի Եալովա։

Զմոռնանք ըսել թէ ամէն առաւօտ, բացի կիրակէ, Սիրքէճիէն շոգենաւ մը կայ ի Եալովա։

Նոր գնդէրէն

Վ. ԻԳԴԱՐ

Հանգուցած ենք թէ հիւանդները ամէն կարելի եղած դիւրութիւն և հանգստութիւն պիտի գտնեն Եալովայի ջերմուկներուն մէջ։ 461 4—9

ՏՈՔԹ. ՊԵՏՐՈՍ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Կը դարմանէ ամէն տեսակ և մասնաւորապէս արտաքին և ծննդարանական գործարանաց հիւանդութիւնները, զորս իրեն մասնագիտութիւն ըրած է անոնց նկատմամբ կատարած փորձերովն ու յարատեւ աշխատութեամբն։

Հաստատուած է Պահչէ-Գաբու թիւ 18 Ա. Մերհամիթեան դեղարանը, ուր ամէն օր ժամ 2—4 կ'ընդունի իրեն դիմող հիւանդներն։ Ազքատները ձրի կը դարմանուին։ 464 1—3

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Փրակա, 29 ապրիլ

Պոհեմիոյ ճարտարագործ և հանքագործ բոլոր կեդրոններու մէջ զօրքեր դրուեցան ի պահպանութիւն բարեկարգութեան մայիս 1 ի առթիւ։

Լեմպերկ (Կալիչիա), 29

Ի Քոլոմէա, ուր բազմաթիւ հրեայ ազգաբնակութիւն կայ, հակահրէական դէպքեր տեղի ունեցեր են։

Ցարմէթատ, 29

Վիքթորիա Թագուհին, Վիլհէլմ Կայսեր հետ տեսակցութենէն ետքն, ընդունեց Մարի Վալէրի արշիդքսուհին, դուստր Ֆրանչ Եոզէֆ Կայսեր։

Կրաց (Սթիրիա), 29

Զերբակալեցան 25 գործաւորներ որք իտալացի գործաւորաց աշխատիլը չկին ուզեր։

Փարիզ, 29

Ի Վերսայլ ձերբակալեցան իտալացի երկու գործաւորներ որք թուղթ կը ցրուէին զօրաց մէջ։

Լիէժ (Պելժիա), 29

Քաղաքապետը ծանոյց թէ մայիս 1ին (վաղը) երեկոյին ժամ 6էն ետքն ո՛և է ցոյց չպիտի թոյլատրի։ Զգուշական ամէն միջոցներ ձեռք առնուած են։

Լոնտոն, 29 ապրիլ

Սըր Ֆրանսիզ Ուինթըն, երբեմն Քոնկոյի կառավարիչն, Արեւելեան Ափրիկէի անգլիական Ընկերութեան տնօրէնն անու

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Նբէկ Երեկոյ գոց. (Մէջց. Ի. Ոչբի	20	12
Գօրգային գոցուէլէն վերջը »	20	11
Բերպի մէջ »	20	11
Առաւաւտուն բացուեցաւ »	20	12
Կէս օրին »	20	11

ԻՍԹԻԳՈՒԱԶԸ ՏԱԼԻԼԻ

Նբէկ Երեկոյ	54	12
Այս առաւաւտ	54	9
Կէս օր	51	7

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԻԼԹԳՈՒՈՅ

Փոխառութիւն A. Ոչբի	39	3/4
» B. »	24	7/8
» C. »	20	12

ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՔ

Օսմէքէ ժէնէրալ Անգլ. Լիր	4	30
Գրէքի ժէնէրալ Օսմ. »	9	15
Պանք տը Գոնս » »	7	13
Սոս. Շանժ է վլէօր » »	4	85
Թրամուէյ » »	488	
Բուվէլի երկաթուղի ֆր.	73	1/8
Օպլիկոնսն տը Բրիօրիթէ »	—	—
Բամնեթուզթ Լավրոսմի Գ. կ.	128	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան սակի դրշ.	100	
20 ֆրանքոց »	87	24
Անգլիական սակի »	110	10
Իմիէրիալ »	50	35
Գրիսիոց »	51	13
Բուպլի թղթագրամ »	8	16
» արծաթ »	76	
Մէճ. արծաթ. (տարբ.) »	108	11
Վենցոց »	103	29
Հինգոց »	108	15
Մէճիտիէ »	100	10
Թաւրիզէ »	11	5

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 29 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 50 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	89	02 1/2
» » 4 1/2 %	106	97 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	18	50
Օսմանեան երկաթուղի	73	50
» Ռէժիի բամնեթուզթ	245	
Պանք Օթոման	559	62 1/2
Գրէտի Լիոնէ	712	50
Իտալական Ռանթ 5 %	94	47 1/2
Հինգնական 5 %	չկայ	
Բիլորիթէ Թիւրքը	500	
Եգիպտական միացեալ	486	62 1/2
Պանք տը Բարի	785	
Օսմ. մնաց. արժէթուզթ	438	12 1/2
Սուէզի ջրանցք	2298	75
Պրազիլական արտաքին	72	15/16
Զէր Լանդաստի վրայ	25	15

Լոնտոն, 29 Ապրիլ, ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	98	1/16
Սմ. » Սերի Դ.	18	3/16
» » » Ա	39	3/4
» » » Բ.	24	3/4
» » » Գ.	98	3/8
Փոխառութիւն 1877	101	1/4
Պանք Օթոման	12	1/2
Եգիպտական միացեալ (Ինիֆիչէ)	96	1/2
» առանձ. (Քրիվիչէժիէ)	104	3/8
Ցարչա Սանիէ	83	3/4
Ցօմանիէլ (փոխառ. Բոչիլը)	105	1/4
Հելլենական 5 %	93	
Մոնթրալ »	78	1/2
Ռուսական 1889	96	1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25	15 1/2

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 29 Ապրիլ, ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	89	01
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18	47 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	—	—
Եգիպտական միացեալ	487	50

Վիեննա, 29 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	84	80
» Ռէժիի բամնեթուզթ	110	1/2
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118	70

Պերլին, 29 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20	35
Բուպլ թղթագրամ	225	1/2
Օսմանեան երկաթուղի	78	50
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ.	18	40

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՋԲԵՐՈՒՆԻ, 2 ապրիլ

Նախնի Քաջբերունեաց գաւառին գլխաւոր գիւղաքաղաքն է Ականց. սա կը գտնուի Վանայ կուսակալութեան իշխանութեան ներքեւ, նոյն ծովու Հիւսիսային եզերքը մի թերակղզիաձեւ դաշտի վրայ, որ կ'երկննայ դէպ ի Բզնունեաց ծովը. Քաջբերունեաց գաւառի սահմանն է Հիւսիսէն Շագկոտն լերանց շղթայն, որոյ Հիւսիսային երեսը կը պատնի Ալայկերտի, Բագրեւանդի, իսկ Հարաւային՝ Ականցի և կը կոչուի Զիլան տէրէսի, որովհետեւ Զիլանցի քիւրտ Նշանաւոր աշիրաթութեան բնակավայրն է ընդհանրապէս. Հարաւէն Վանայ կամ Բզնունեաց ծովակը, Արեւելքէն Առբերանեաց գաւառը, որ այժմ կոչի Բերկրի. իսկ Արեւմտեան կողմէն Աղիհովիտ, Մանազկերտ գաւառներ, Սիփան Նշանաւոր և բարձրաւանդակ լեռն ու իր երկար շղթայն։ Արդի գիւղաքաղաքին անուամբ գաւառն իր հին Քաջբերունի անունն կորսնցնելով կոչուած է Ականցի Գաւառ։ Այս գաւառը՝ ի հնումն Քաջբերունեաց ցեղին բնակավայրը լինելով՝ նոցա անուամբ յիշուած է։ Ականց գիւղաքաղաքն առաջի փոքրիկ գիւղ մ'էր, բայց Վան քաղաքի ճամբուն վրայ լինելուն պատճառաւ հետզհետէ ծաղկեցաւ Վանէն, Բաղեշէն և Կարինէն եկած հայ վաճառականաց ձեռամբ։ Բուն քաղաքն այժմեայ գիւղաքաղաքը չէ, այլ կը գտնուի ծովուն եզերքը, հիմակուան գիւղաքաղաքէն դէպ ի Հարաւային Արեւմուտք 1 ժամ հեռաւորութեամբ։ Հին քաղաքը նշանաւոր բերդ մ'ալ ունեցած է, որ մինչեւ հիմայ կիսակործան եւ աւերեալ կը մնայ։

Սոյն բերդին մէջ ուրեք ուրեք կը տեսնուին բարձր աշտարակներ, եկեղեցի մը, նշանաւոր շէնքերու փլատակներ, որք իրենց հսկայաձեւ գրիւք խոնարհած մասամբ մը, սակայն և այնպէս խիստ շքեղ և զարմանալի երեւոյթ մ'ունին այժմ իսկ և ակներեւ ցոյց կուտան դիտողին իրենց նախնի հոյակապութիւնն ու շքեղազարդ դրութիւնը։

Բզնունեաց ծովը՝ որոյ ափանց վրայ շինուած է սոյն բերդը՝ երբեմն երբեմն իւր մակընթացութեամբ վնասներ է նորա ամուր պարիսպին։ Բերդին մէջ գտնուած եկեղեցին աւերակ դառնալուն՝ նորա քարերէն շատերը փոխադրած են նաւակներով ի վան Արարատ անուն նորաշէն եկեղեցւոյ կառուցման համար, իսկ մնացեալք, տարած են մատակայ գիւղացիք։ Ցիշատակութեան համար արձանագրութիւնք կը պահին։

Այնց Գ-ուռէ Նշանաւոր Վանքն։—Ականցի Վանօրէից մէջ ամենէն նշանաւորն է Ս. Մեծոփայ Վանքը, Ականցէն 3½ ժամ հեռաւորութեամբ դէպ ի Հարաւային-Արեւելք։ Այս Վանքն ունի մի ջրաղաց, Խաչերով, Փակաղ եւ Քրտան գիւղերու մէջ բաւական վարուցանի համար ընդարձակ, արգաւանդ եւ խիստ բերրի հողեր, զորս ասկէ յորս տարի առաջ Տ. Սահակ Ծ. վարդապետ Առաջնորդ Հայրը ձեռք բերած է, յետ ընդ Թոռուն Նատրը եւ Ապտալ աղա անուն քիւրտ Նշանաւոր ցեղապետաց կռուելէ և նոցա հետ կառավարութեան առջեւ տեղի ունեցած կնճռալի դատավարութենէ մը։ Այսպէս այս հողերը որ ասկէ 40—50 տարի առաջ այս քիւրտ ցեղապետք տիրած, իւրացուցած եւ հաստատ բնակութիւններ հաստատած էին հոն, այժմ մեր բազմերախտ Առաջնորդ Հոր շնորհիւ սեփականութեան դարձած են նոյն Վանքին։

Վերոյիշեալ Վանքն ունի 8—10 ի չափ գոմէշներ, լծկան, մի քանի կով-մատակ, կթան, և 130 հատ ալ ոչխար։ Վանքի հողերը այժմ կը մշակեն Ռշտունցի գաղթական հայք, որք իրենց զաւակաց ոգեպահիկը ճարելու համար, Ռշտունեաց երկրէն ընտանեօք հոն գաղթած մի քանի տարիներէ ի վեր, եւ նոյն Վանահօր կարեկցութեան եւ հայրական գթոյն արժանանալով՝ սիրուած՝ միանգամայն Վանքի երկրագործական և այլ կարեւոր գործերն ստանձնելով Վանքի հաւատարիմ մշակներ եւ պահպանողներ դարձած են։ Այս գաղթական հայք Մեծոփայ Վանքի Հարաւ-Արեւելակողմ 15 վարկեան հեռաւորութեամբ գիւղ մը շինած են Փակաղ անուամբ։ Մեծոփայ Վանքի Վանահայրութիւն միայն Արժ. Առաջնորդին ձեռքն է, իսկ յետագայ յիշուած Վանքերն առանձին առանձին Վանահայրեր ունին։ Կան նաեւ Արծուաբեր, Արշոնք և Կենարեր Վանքեր, որոնք այնչափ նշանաւոր չեն քան զառաջինն, սակայն և այնպէս ունին իրենց համար բաւականաչափ հողեր, կալուածներ, ոչխարներ և իւրաքանչիւր 2-3-4 թեմական գիւղեր, որոնց բոլորին եկամուտը իրենց ձեռքն է։ Այս 3 վանքերը իւրացուցած են մի քանի կղերական և իշխան անձնաւորութիւնք։ սոցա եկամտից փոխարէն միայն տարուէ տարի փոքրիկ մուխթայ մը տալով Վանայ Առաջնորդարանին, միւսները իրենք կ'ուտեն։ իրարու վրայ բաժնելու ատեն շատ անգամ անհամաձայնութիւն գոյանալով՝ կը դիմեն կառավարութեան։ Սոյն երեք վանքերը Մեծոփայ վանքին չափ օգտակար չեն եղած ազգին և ոչ ալ իրենց վանահարք, որ թոյլ, անգաղափար և ամենայնէին ստոյգ ռամիկ մարդիկ են։

Այնց Ս. Գէորգ։—Սուրբ Գէորգ Առաջեալ եկեղեցւոյ ծոցը հայք ունին մի ուսումնարան, թէև միշտ բաց մնացած՝ տարուէ տարի քանի ուսուցիչներ եկած՝ սակայն երբեք արդիւնք մը չտալէն զկնի, ժողովուրդը յետին ստոյգ վճռատեցուցած և նոյն իսկ բողոքականութիւն դիմեցնելու առիթ եղած են, լոկ իրենց դրամն առած և ազգին շահը մոռացած են։ գաւառին Արժ. Տ. Սահակ Ծ. վարդապետ առաջնորդը նախատեսելով այս տխուր պարագային ցաւալի հետեւանքը՝ թէ ժողովուրդը օրըստօրէ իւր անուսումնութեան և յետին ստոյգ շրջաւորութեան պատճառ պիտի դիմէ բողոքականութեան և գրկարաց կ'ընդունուի ի բողոքականաց, սորա առաջն առնելու համար երեք ամիս առաջ կանչեց Վանեցի, Բաղեշցի և Կարնեցի տեղացի արհեստաւորք, նոյնպէս և գիւղին երեւելիները և անոնցմէ մի քանի բանիբուն և խոհուն անձինք ժողովրդեան քուէարկութեամբ դպրոցի հոգաբարձու ընտրեցուաւ, այսինքն Ցակոբ աղա Գասապեան, Ալէքսանդր աղա էթալիկեան, Նշան աղա Ապաղեցեան, Նիկողոս աղա Գրիգորեան, Խաչատուր աղա Թոխմախեան և Աստատուր աղա Արեւշատեան։ սոքա դպրոցի հոգաբարձութիւնն ընդունելով հանգանակութեամբ մը ապահովեցին դպրոցի այս տարուայ տարեկան ծախսը։ Սոյն Պատ. Հոգաբարձութիւնը խորհրդակցելով Արժ. առաջնորդ հօր հետ, որ եթէ հին մեթոտով ընթանայ դպրոցը, պարապ տեղ պիտի վատնուի իրենց և ժողովրդեան բրած զոհողութիւնները, ուստի որոշմամբ Դեր. Առաջնորդին, Հայոց Միացեալ ընկերութեանց ընթացարտ սաներէ միոյն հրաւիրութեան յանձնեցին դպրոցն, որ նոյն ընկերութեան դրութեամբն ընթանայ, մինչեւ որ իրենք բանակցին Պատ. Միաց. Ընկերութեան հետ։ Իրենց սոյն դիտաւորութիւնն առաջ տանելու համար Ամեն. Սրբազան Պատրիարք հօր միջնորդութիւնը խնդրեցին։ Նորին Սրբազնութիւնն ալ յոյս յայտնած էր թէ պիտի բարեհաճի ապահովել տալ նոյն Ընկերութեան իրենց դպրոցի յարատեւութիւնը։ Արդէն Միաց. Պատ. Ընկերութեան ալ դիմում եղած է այդ առթիւ։ եթէ Միաց. Ընկերութիւնը չբարեհաճի ապահովել սոյն բարեկարգ վարժարանը, որ միակ միաբարութիւն դարձած է ամբողջ Ականցի ժողովրդեան, ցաւ ի սիրտ կը յայտնեմ թէ վեց ամիս վերջ վերստին դպրոցը պիտի գոցուի եւ այն ատեն ժողովուրդը բոլոր պիտի դիմէ ի բողոքականութիւն։ Հետեւաբար Արժ. Առաջնորդ հայրը, Պատ. Հոգաբարձութիւնն և ամբողջ Ականցի ժողովուրդն հրապարակաւ իրենց յարգանքներն ու շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Պատ. Միաց. Ընկերութեան, և կը խնդրեն որ իւր հովանաւորութեան ներքեւ առնուլ բարեհաճի սոյն դպրոցը։

Շ. Բ.

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ԳԻՇԵՐ ՄԸ

ՕԳՍՊԱՐԿԻ ՄԷՋ

Ֆէկլոբի խմբագիրներէն Պ. Էմիլ Պլավէ իւր տարեկան Բարիզեան Քրոնիկներն առանձին հատորներով ի լոյս կ'ընծայէ։ Իւր վերջին հատորէն կը թարգմանենք հետեւեալ գեղեցիկ հատուածը.

Գիտութեանց ժամանակներու նշանագրոյն է։ Երանի անոնց որ կը խոնարհին։ Երանի անոնց որ բարձրէն կը նային։ ազատութեան ժամանակներու նշանագրոյն այս է։ Այս վերնագրովս, օդապարիկն յատկապէս ռամկապետական գործի մը կրնայ նկատուիլ։ Մանաւանդ թէ հարցուցէք Նատարի։ հարցուցէք Ֆլամարիոնի որ անձնանուիրութեամբ քսան անգամ կենացը վտանգովը գացած է մինչորտին վտանգալից խորութիւնները չափելու, ուսկից թերեւս օր մը՝ օդապարիկները վարելու ընդ երկար և ի զուր հետախուզեալ այն մեծ գաղտնիքը պիտի բերէ։

Կը յիշէք 1880ին ձեռնարկած այն յանդուգն ճանապարհորդութիւնն, որուն նպատակն էր Աւստրիան։ Այս ճանապարհորդութիւնն ի դերեւ ելաւ։ Նախապատրաստական փորձերու մէջ, օդապարիկին զեկավարն օդանաւէն ինկաւ և սալայատակին վրայ դանկը ջախջախուեցաւ։ պէտք եղաւ յայորդ մը գտնել անոր։ Օդաչուները խիզախ են, բայց աւելորդապաշտ։ այս արկածին մէջ ազնտաբեր գուշակութիւն մը տեսան և բոլոր բարի բաղձանքները ոչնչացան։ վերջապէս այս՝ անորոշ ժամանակի յետաձգուած խնդիր մ'էր և պիտի յետաձգուէր եւս՝ եթէ չը լինէր Տիկին Ֆլամարիոնի մտաց կորով։ Թշուառ զոհին՝ վերջին պարտականութիւնները կատարելէ յետոյ, այս յամառ կինը գոչեց։

—«Ֆլամարիոն մը իւր խօսքը չը պահէ։ Ֆլամարիո՛ն մը վախ ունենա՛։ ոչ երբեք։ որոշեալ ժամուն պիտի մեկնուի։»

Չեմ գիտեր ի՛նչպէս ըրաւ, սակայն որոշեալ ժամուն մեկնեցան։ Նորօրի նակ տիպար մ'է այս կինս, որ գիտութեան ոսկեմատեանին մէջ պատուոյ յիշատակութեան մը արժանի է։ Աւասիկ կին մը՝ որ երբեք չպիտի մասնակցէր գործաւորաց ժողովին իգական սեռի վերաբերեալ պահանջմանց՝ և որ անհաւատալի կերպով կարեւորութիւն կ'ընծայէ օրինագրոց այն ամուսնական պատուէրին թէ՝ կինը պարտի հետեւիլ իւր ամուսնոյն։ — Աւելի հասարակ բան չիկայ քան հարսանեկան օր մը դէպ ի Իսպանիա անհրաժեշտ ճամբորդութիւն մը, իբրեւ թէ բոլոր այդ կարեւոր վախճանն։ Տիկին Ֆլամարիոն դեռ երիտասարդ աղջիկ երբոյ մը ուենցած էր, այն էր վերցնել մէջտեղէն այն որդնակեր աւանդութիւնն։

Օրինական և կրօնական կարգերը կատարուելէ, շահապին ճառն և ժողովրդապետին քարոզը լսուելէ, հաժեղ ճայն առնելէ և սովորական բարեմաղթութիւններէ յետոյ, երիտասարդ կինը մէկ կողմ առաւ իւր ամուսինն՝ որուն բոլոր կենօքը անձնամատն եղած էր։

—«Բարեկամս, ըսաւ անոր, երդուընցիր ինձ կատարելիմ առաջին հաճոյքս։

—«Ապահով եղիր, պատասխանեց, և բոլոր հոգւովս։

—«Մեր մտածած ճանապարհորդութիւնն ընել կը պնդե՞ս դեռ։

—«Այո, կը պնդեմ, վասն զի հեռու ձանձրալի այցելութիւններէ, աւանդական պարտականութիւններէ, ծանրատաղտուկ հանդէսներէ, անասնային հետաքրքրութիւններէ, կծու կատակներէ՝ երկոքին առանձնութեան, առանց տաղտուկ քննութեան, առանց անխորհրդապահ վկաներու, երջանկութեան մը ապահարկն է... «Կը պնդեմ վասն զի ոչ ոք մասնակից «կ'ուզեմ այն ուրախութեանց, որոնց «քաղցր խոստումն այժմէն քու ա«չագդ խորը կ'ընթեռնուամ։

—«Ո՜հ, ինչպէ՞ս կը գուշակէս դիս... «Բայց այդ առանձնութիւնը մինչ պի«տի գտնե՞նք պանդոկին այն անչուք «սենեակներուն մէջ, ուր ինձ կը թուի «որ սէրն արդէն իսկ պարտի քանի «մը բան տեսած և վայելած ըլլալ։

—«Ուրեմն... ի՞նչ ընել...

—«Ի՞նչ ընել... ի՞նձ կը հարցու«նես... ընել այն բանն զոր երբեք չեն «ըրած։ տալ մեզ հարսանեաց գիշեր «մը՝ զոր երբեք ամուսնացեալք չեն «գիտցած։ Չե՞ս գուշակեր։

—«Ահեղծուածէ չեմ հասկնար... «եթէ ոչ օդապարիկով երթալ...

—«Օդապարիկով, գո՛ւն ըսիր...

—«Գրաւադրութի՞ւն մ'է...

—«Զոր պիտի բռնես եթէ զիս կը «սիրես։ Մեղրալուսինն ուրիշ բան չէ «բայց եթէ բանաստեղծական այլա«բանութիւն մը։ բայց ես միտքս դրի «տորա ակներեւ ճշմարտութիւնը կա«տարել։ երթանք ուրեմն, անդ ի «վեր, բռնել այնպիսի հաստատուն «տեղ մը, որ ոչինչ կարենայ զայն խո«ցել...

—«Կը բաղձա՞ս...

—«Կ'ազաչեմ քեզ։

—«Լ՝ ուրեմն, ի ճանապարհ դէպ ի «լուսին։ բայց և այնպէս մինակ պիտի «մեկնէի...

—«Օ՜ն անդր... պարտականու«թիւններս կը ճանչնամ։ Կինը պարտի «հետեւիլ իւր ամուսնոյն։

—«Եւ ես ալ կը ճանչնամ իմ պար«տականութիւններս։ Ամուսինը պար«տի ամէն վտանգ ի դէմ պաշտպանել «իւր կինն...

—«Ուրեմն... վտա՞նգ կայ։ առա«ւել մեծ իրաւունք մ'է որ ուզեցիմ «քեզ։ հասարակութեան վարչութեան «առջեւ միացած ենք։ ամէն բան «պէտք է հաւատար ըլլայ մեր մէջ, «ինչպէս վտանգն այլոյն հանգերձ...

Ի՞նչ պատասխանել այս պատճառաբանութեան։ սիրան այնքան արիւնարբու տրամաբան մ'է։ մեղմ բռնութիւն բայց և խիստ պարզ։ Օդաչուն իւր օդանաւին հայրենաբաղձութիւն ունի, ինչպէս նաւաղն իւր եղերքին։

Մնողաց և բարեկամաց խիստ բրնական ապշութեանց մէջ, Պարոն և Տիկին Ֆլամարիոն դէպ ի իրենց մեդրալուսնոյն աշխարհակալութեան մեկնեցան։

Ո՜հ, ի՞նչ գեղեցիկ գիշեր եղաւ այն գիշերը, մինակ, իրենց սիրոյն պէս, խոր տարածութեանց մէջ, երիերի արբեցուցիչ բուրման մէջ, աստղերուն եռանդուն փայլատակեանց տակ և մշտընջենաւոր թաքնութեան մէջ կորսուած՝ ուր իրենց սրտին բարախումունքը, զուարթ հարսնեղգերով կը պոռթկային։

Ուրեմն չբռնաբարենք այն քա՛ղցր գաղտնիքը...

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ՏԻԿԻՆ ԲԱԴԴԻՒ ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ.

«Ես միշտ իմ կեանքս նկատած եմ սընդուսի կտորի մը չափ փափուկ բան մը, ըսեր է տիկին Բադդ Նէ--նէ-է Ռ--ը՝ լրաբերներէն միոյն։ Փոխանակ դէմքս վրայ փորձելու, նախ թեւս վրայ կը փորձեմ ինձ յանձնարարեալ օծանելիքներն և սպեղանիներն ու խնամով կը դիտեմ ազդեցութիւնը։ եթէ ոնէ արդիւնք մը յառաջ չբերէ, մէկդի կը նետեմ իրր անօգուտ։ եթէ ազդեցութիւնը գէշ ըլլայ, մէկդի կը նետեմ իրր վտանգաւոր։ եթէ արդիւնքը գոհացուցիչ ըլլայ քիչ քիչ կը գործածեմ զայն։ Իմ կանոնս եղած է միշտ սպիտակ մեղրամոմէ փոքր տէրմ, դենդրի և շատ քիչ վարդի հիմի հետ՝ ծծրթուած հոտը փարատելու համար։ Ասով կը սրբեմ գլուխս, ծոծրակս և թեւերս, և մարթը թարմ ու կակուղ կը պահեմ։ Ուղեւորութեան ատեն, մարդ ամէն տեսակ ջուր կը գործածէ որոցմէ խնամով կ'զգուշանամ։ եթէ չկարենամ անձրեւի ջուր կամ թորեալ ջուր գտնել, կտաւի կտորի մը վրայ քիչ մը տէրմով կը սրբուիմ։ Ջուր ունենամ կամ ոչ, հոգ չէ, անպատճառ լուացուելու պէտք չեմ զգար։ Շոգեկառքի մէջ գլուխս և դէմքս քաղաքական պատճառներ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՒԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000 **"ՓԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լընտրն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերք Անս դիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր յարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանաւ և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԱՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալէր խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

6

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889 » 5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » » » 12,773,779

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գապու, Անանիատիս խան.

11

ՖՈՒԱՆՔՖՕՈՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանկ 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանաւ և սակագնաւ։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ՎԵՑ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ԽԱՏԱՐՈՒՄԸ

ԿԸ ՄՆԱՑ ՏԱԿԱՒԻՆ

ԵՕԹԸ ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ ՇԱՀԵԼԻՔ

ՊԷՎԻԼԱՔՈՒԱ ԼԱ ՄԱԶԱՅԻ

Պարգեւաւոր պարտատոմսեր

երաշխաւորեալ իտալական պետութեան արժէթղթով որք Ռուսդից և Փոխատուութեանց Արքայական Մնատուին յանձնուած են թիւ 2,504 և 14,614 ստացագրերու համաձայն

Այս ՊԱՐԴԵՒԱՒՈՐ ՊԱՐՏԱՏՈՄՆԵՐՔ Ռէվիլաքուա լա Ռազզի վերակազմեալ փոխառութիւն, հաստատուած են Իտալիոյ Ուսմկերթռ Թագաւորին 1888 յուլիս 1 թուականի հրովարտակով։

Փոխառութիւնը կը բաղկանայ 32,4[illegible],890 ֆրանք դրամագլուխէ, բաժանեալ 2,452,000 պարտատոմսի։ Ջնջելի է 115 վիճակահանութեամբ՝ 188[illegible] մարտ 30ին մինչև 1948 դեկտեմբեր 31։ Այս 115 վիճակահանութեանց մէջ պիտի շահին

25 301 պարգեւաւոր պարտատոմսեր՝ 8 209 000 ֆր. արժէքով

Ամէն հանելոյ գոյացուած վեց վիճակահանութիւնները, կը մեռ տակաւին շահելիք 7 միլիոնի պարգեւ։

Իտալական կառավարութիւնը 1888 յուլիս 7 թուականի նախաբարական զեկուցագրով հաստատած է Պետական Արժէթղթոց ուսանդը, իբր լիուլի բաւական ապահովելու համար փոխառութեան գործառնութիւնքը։ Ռա այս, Ռանդիլ և փոխառութեանց Արքայական Ընտուկը ամէն վճռմամբին Իտալիոյ թագաւորութեան ղգայն Պանքային կը յանձնէ այդ արժէթղթոց տակաւ, պարգեւներուն վճարումն և արժէքի դիւց գլխավճ ըլ ապահովելու հա ար։

Վերջին վիճակահանութիւնք տեղի ունեցան 1 9 դեկտեմբ ր 31ին, 00,000 ֆ. ռանքի գլխաւոր պարգեւով մը, և 1390 մարտ 31ին՝ 250,000 ֆրանքի գլխաւոր պարգեւով մը։

ՏԱՐԻՆ ՁՐՈՒ Վ ՃՈՒԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

18՝0ին — 1891ին — 1892ին

Մարտ 19|31ին — Յունիս 18 30ին — Սեպտեմբեր 18|30ին — Դեկտեմբեր 19|31ին

ՊԷՎԻԼԱՔՈՒԱ ԼԱ ՄԱԶԱՅԻ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՒՆ ԳԻՆՆ Է

1 պարտատոմս 15 ֆրանք—10 պարտատոմս 145 ֆրանք—100 պարտատոմս 1 400 ֆրանք

ՊԷՎԻԼԱՔՈՒԱ ԼԱ ՄԱԶԱՅԻ պարտատոմսք ի սեռ վճարելի են, հետեւաբար ամէն ժամանակ փոխանցելի են և դիւրաբար կը վճարուին։

ՊԷՎԻԼԱՔՈՒԱ ԼԱ ՄԱԶԱՅԻ պարտատոմսք կը կրեն Իտալիոյ Ուսմկերդոյ թագաւորին ստորագրած հրովարտակին պատճէնը, արքայական պատուիրակին առ ագրութիւնը, Իտալական Հաւատարմութեան Հսկողութեան դրոշմն և վիճակահանութեանց յայտարարութիւնը։

Վիճակահանութիւնք տեղի կ'ունենան ի Հռոմ լեւտինոյ Նախարարութեան մէջ, Իտալիոյ Ազգային Պանքային որ փոխառութեան վարիչ անուանուած է մինչև։ վերջ, ի Ներկայութեան Արքայական պատուիրակին, որ պաշտօն ունի հսկել փոխառութեան և վիճակահանութեան անցգործառնութեանց, յայտնի արժէտ՝ արդ։

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՐԳԵՒՔԵՐ

500,000 ֆրանք	250,000 ֆրանք	30,000 ֆրանք
400,000 »	200,000 »	20,000 »
300 000 »	50,000 »	6,000 »

և նուազ կարեւոր ուրիշ շատ պարգեւք, ընդ. ամէնը 25,301 պարգեւք։

Պարգեւով կամ պարզ գլխավճարով շահած պարտատոմսից վճարումը կը լինի Իտալիոյ Ազգային Պանքայէն, իւրաքանչիւր վիճակահանութենէն ամիս մը յետոյ։

Ըստ որում արժէքդրոց ամրողջութիւնը 32 000 000 ֆրանքի դրամագլուխ մը կը ներկայացնէ, եւ պարգեւներուն գումարն ալ 8 միլիոնը կ'անցնի, հետեւաբար շահելու հաւանականութիւնը հ ի դէմ 1 է։

Արժէթղթք ինչպէս և վիճակահանութեանց ցուցակք կը գտնուին յիսՏԸՐԼ ԷՃԷՆՍԻ, Քարաքէոյ, Տէյիրմէն խան, 14, կ. Պոլիս։

37 1—16

Վ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյուք Միլլէթ խան, միջագդային թղթատարատան վրայի յարկը

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մէջ, այս ամրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներ ով։

Հետեւապէս իւր բուն գործարանն ի ապրանքներուն վրայ որ ունի՝ օգտի համար ամէն տեսակ ճաշակներէ, բուռուած, կիսապղտորած, քաղքաց, քարտ, թաշկինակ, ազանի պնդոյթ, շապիկ, շապիկներ, տամանք, ֆլանել կամաց որ արդաց և փորը ապրելոց համար զարդապէս հարներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ ապրելու նիւթեր բոլորովին բնորը տեսակ։

Հասարակաց զամանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ փ. ջի նորաձեւութեան համաձայն ճաշակով ու շքեղութեամբ յարդեալ են։

Ցաւալուն մի բան է նաև ապացուցած զգեստներու պատրաստութեան ն բանուորներուն վրայ որ արդէն օր է այնքան, ի իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելագոյն գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բազմանոց հմտութեամբ գործ դնելով ինչ որ ապրպարդեն։ Նը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բարեթանիր խիստ չափաւոր գներով։ Նը ծախուին մեծ եւ փոքր ք նախանթեամբ

ԱՒԱՆ ՈՒԹԻՒՆ ՁԱՆԱ

101

Կ ՐԵՒՈՒ ԱԶԴ

ԱՆԱՆՈՒԱԲՈՒՅԹՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱՑ

ՊՈԿՏԱՆՈՖԻ ԾԻԱԽՏԻ ՀԻՒԹ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՄՈՍԿՈՒԱ

Նոր դարման ընդդէմ արլաւի՝ ինչպէս ձիու, եղջերաւոր անասնոց, ոչխարներու, շուներու մակաբոյծ ճրմնիներու։

ԻՒՐ ԴԱՐՄԱՆՔ ՈՒՆԵՑՈՒԹԻՒՆՆ. 200էն 300 մաս ջրի խառնուցեալ և դուրսէն լուացեալ։

ԻՒՐ ԴԵՐԻՄԱՆՔ. 10 էն 150 մաս ջրի խառնեցեալ։ Ամ չափով կ'օգտագործեն ճճիներն և կ'սպ ալնէ ան ինոց վերջը։ Նշանակէս կ'անհետանա նէ շուներուն յաճախակ հան և թեշնոց փնտուրներուն անկումը կ'արգի է։ Ուխտաւորաւն համար՝ կէս քիլ հիւթ 10 լիտր ջրի մէջ։

ԻՒՐ ԱՂԲ. Իւր ապր կը գործածուի առանկերքուն և պարտուց ծառերուն, կ'ոչնչացնէ ոլիներն և թրթռուններն, և հետեւապէս կը գիւրացնէ առանկին ամուսն։ Բնաստանկերը 6 էն 80 մաս ջրի մէջ լուծուած պիկՈՆ ի ՈՒԻ ԹՈՒՏԻ ՀԻՒԹ ով, զ ծ կ՝ ունի ամէն տեսակ հիւանդութիւնէ և մինչեւ իսկ ՏԻՖԼՈՒՖԼԻՆԱՅԷ։

Պոկտանոֆի հիւթը 1/1, 1/2 և 1 քիլո նոյ տու փերով կը ծախուի ի Ղալաթիա, Խուրշուն խան, թիւ 18։ 411

Ի. տանուտ. Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՅՇԱՏԱԿԱՐԱՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒԹ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՈՑԺ

Պիտի գանեն ծերք, երիտասարդք եւ տղայք՝ եթէ միշտ գործածեն Տոքթ. Ռիցէսի Ասուցիչ Հիւթը

Այս պարարտութիւնն խանուելի դգալ մը, կէս դաւաթ ջրի մէջ լուծուելով յառաջ կը բերէ ախորժահամ և սնուցիչ ըմպելի մը, որ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, զարմանալի կերպիւ կ'ամրացնէ մանուկներն և առոյգ, զօրաւոր և հիւանդկու կ'ընէ զանոնք։

Մանկանց համար գործածութեան եղանակ՝

Տ. Ռիցէսի Սնուցիչ Հիւթէն խանուելի դգալ մը, փոքր քանակութեամբ թարմ ջրի կամ կաթի մէջ լուծուելով յառաջ կը բերէ մանուն մը որուն վրայ պէտք է ուշադրել։ Այսպէս եւ այլոց ջուր կամ կաթ, հոգ տանելով խառնելու մինչեւ որ եռայ։ կարելի է ալ գործածել նաեւ ծծման մէջ։

Անհրաժեշտ գտնուած է այն մայրերուն համար որք քիչ կաթ ունին կամ բնաւ չունին։

Գիտորդներէն կը խնդրուի լաւ որոշել թէ զանկն թէ մարը համար է։

Եթէ կ'ուզէք որ ձեր տղաքներն առողջ և քաջակազմ բլլան, հարցուցէք Տ. Ռիցէսի Սնուցիչ Հիւթն որ կը գտնուի գործակալին քով։

ԷՍՊԻՈՆՋ ՉԱՊԱՆԱՆ

Ղալաթիա, Վ.դիկոտա պահանջոցին քով թիւ 95 և 97 69

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԴԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանդա Եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Հսան տարուան յաջողութիւն յիտալիա, յ մերիկա, ի Հնդկաստան, Աբեւելք և յնգիպտոս —Շքադրամ 1885ի Անվերբայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլբուրնի և Պրուսելի, 1879ի Սիանէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 18 3ի Վիէննայի մէջ։ Ոսկեայ ցուցանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԴԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիղծերն է։—Շատ բժիշկներ կը յանձնարարուի իւր զգուշաւոր գործածական ճաշակային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԴԱ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գ խու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղուխիւնը։

Այս ըմպելիքը, բոլոր ծանօթ պիղծերներէն և ամէնէներէն գերազանց, կ'անուի ամէն օր ճաշէն առաջ իւր ախորժակը։ ճաշէն յետոյ, ապրուս մարսողական է։ Կարելի է խառնել զանց վերմութի, գինիի, ելնի ջրոյ և խանուելի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԴԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշաբարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՊԻ և ՐԷՖԻԱ 93

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

211. Կ. ՊՈԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ 211

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ, իւր խանութին մէջ կը պատրաստուին թէ՛ արանց և թէ կանանց յատուկ ամէն տեսակ գեղեցիկ կոշիկներ Ֆրանսական նիւթերով և Ֆրանսայէ բերուած վերջին նորաձեւութեանց համապատասխանող օրինակներու համաձայն։

Պատրաստուած կոշիկները հեռուեւալ վերջին գներով կը վաճառուին.

Գոթին կալոշ	ղրշ 95	Պալատական կալոշ	ղրշ 45
Գոթին »	» 67	Կանանց մուճակ	» 40
Մոյկ	» 150	Կանանց սկարբին	» 45
Սկարբին	» 52		

291

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

de CHEVRIER

ՍԷՎՐԻԷՒԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՋՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ պատուոյ լեգիոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մէտիտիէով, ֆոմանդեր Իզապէլ-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹԻՒԽ

Մարթ ձկան իւղը խարդաւանով զանլով, Պ. Շէվրիէ այդ հեղգանին առաւ է ախորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւնները։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միատոյ և պատուոյ վկայական։

Ամրողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամէն տեսակներէն։

ԵՐԻՒԹԱԼՈՒՆ

Պ. Շէվրիէ իւր դեղարանը կատարելագործած է։ Դ— ոշ ֆէքով Մարթ ձկան երկամաբանութիւնը մի պատրաստելով։ Հակառակ այս յաւելման, իւղը դիւրաբար կը մարսուի և բնաւ պիղծ թիւն չպատճառեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր եկամաբանաց պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Խոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի սակաւակամ անձանց։ 426

Ընդ. մ. մ. ի. ա. ց, կեդրոնատեղին. Ն. ԹԼՕՏՕՐԻՏԻՕ. 244, Մեծ փողոց Ռերաթի և Պոլիս Մինեանոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԷՎՐԻԷԻ կազմ. ՖԻՈ ՑԻ ԳԻՆԻՆ

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME, Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Docteur Lantes, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Ph-C^ien, 194, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL: Dans toutes les bonnes Pharmacies.

ԼՈԶԻՐ ԵԱՆՈՍԻ ԴՈՒՌՆԱՀԱՄ ԱՂԲԻՒՐ

Մ-ուրդ-ան քնան Ը.ոյ լ-ոգ-ոյնը Աբ-ոյ Ե-ոգ-ով ոգրեց-ուրեան. ա-ոբ-ի հա-

Պէտք է փնտռել տիրոջը բուն անունն և ստորագրութիւնն, ի Գուտարէյթ, ԼՈԶԻՐ ԵԱՆՈՍ.

Կը ծախուի ամէն դեղատանց մէջ։ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչն է Ժ. ՎԻԴԻՒՐ, Ղալաթիա, Իզմիրլի Օղլու խան, 4. 413 4—6

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԵՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Դեկտ. ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած և ստորագրուած են 844 նոր մուրհակներ (բոլիս) որք կը կազմեն ապահովագրեալ դրամագլուխ, Ֆր. 5,117,407·50
Բաժիններու գանձ. » 432 287·03
Վերմն.մահուանց առթիւ » 296,100 —
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ, Ֆր. 88,469,460·35
Ամրողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց, Ֆր. 434,419,824·71
Վճարեալ գումար » 152,322,584·88

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատարն Պ. ԼԻՈՆԵԼ ՊՈՆՏԻ,

Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ. 27

Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Եր.Ն-ԿԻ.Ա.Ա.Ի.Ա, Կ. Գ-ը-ոյ Լ Օ-ե-ոյ Գ-ոնս

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՒՔԸՆԻ

Անուն	Թնոյ	Անուն	Թնոյ	Անուն	Թնոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմ	3200
Անէլլ	5000	Կալիէս	5500	Բանքէր	1700
Աբոլլ	5500	Կիդանս	2200	Բլաֆ	1500
Արկ	1300	Կոզ	1000	Բոլ	1000
Արիսոդ	4000	Կրոսանս	2200	Գուիդոս	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Իտալիա	4400
Պորտոսինս	220	Հիտալիս	3000	Իտալիս	3200
Պրամ	2000	Հիմուռ	7000	Լոլ	3000
Պիֆֆալ	8000	Հանգեր	1200	Լոսիս	3500
Դէլրս	2600	Յակ	5000	Լոզարիս	3500
Գալիրս	2500	Ճիւնս	2800	Մարէրս	4000
Գամէս	2100	Փէլս	2000	Ռանդիակս	8200
Գարդ	2000	Փոլրիս	4200	Պարիս	2000
Գասս	2500	Փոմս	2200	Սէլիս	2000
Զիբակս	5000	Լէս	1000	Սորենտս	4300
Գլիս	4500	Լիբանիս	4500	Թ. Ռիվլրդ	3000
Գոլոշատս	8100	Լիվոլոս	2000	Թուրքս	1200
Տիգս	2500	Մալմ	1500	Թուլիս	2800
Տամինս	1800	Մարէնկս	4300	Թորքիս	900
Տուրս	4100	Մարգէլլս	6500	Ուրպինս	5000
Տրաբս	2600	Մէլս	2000	Վ.ոլիանուիս	5000
Տոյնամ	1100	Մոնրոս	3100	Ս.ամս	3600
Էլսորատս	3000	Նելս	2000	Ջէֆֆրեան	1000
Էլէրմիդս	3200	Օրլանս	3000	Ջիֆֆրեան	200
Էրարիս	2600	Թէլլս	5000	Ջրմոս	200
Ֆլորան	800	Դրանս	4000	Ջէրս	140
Ֆիս	1700	Օդդս	2000	Ս.ոբիթ	120
Էֆիրդրն Մեծարք					8000
Լորիքն Մեծարք					8000
Լիդրլն Մեծարք					8100

«Տրաքոս» շոգենաւը, նաւապետ Մարկլլ, ընդհանուր վաճառքով Հերլն ասա հասաւ։

«Մուսիս» շոգենաւը, նաւապետ Ճոնսն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հրլ և մոլիս 3ին պիտի մեկնի ուղղակի Կ. Պոլիս գալու համար։

Ո-ոնարնիրս-համար ամն դիրս-ոնիրն Կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏ

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

156